

Şükrü Alkan: Üyelik
bağlarımız güçleniyor

Davut Şanver: İş ahlakı,
her zaman önceliğimizdi

İGİAD Bülten

TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ

YIL: 20 • SAYI: 57 • MAYIS 2023

Ahlak ve Girişimcilik Yolunda

20

YIL

İGİAD Yönetim Kurulu deprem bölgesinde

Sinan Şahin: Deprem, kâinatın yaşam tarzıdır

TOHUM HOLDİNG

30 YIL

30 yıl önce tekstil sektörüyle başladığımız yolculuğumuza bugün dört ayrı sektördeki sekiz firmamızla devam ediyoruz. Bizimle birlikte **yarına güvenle** yol alan ortaklarımıza, çalışanlarımıza, tedarikçilerimize, müşterilerimize ve diğer paydaşlarımıza teşekkür ediyoruz.

tohumholding.com.tr

*yarına
güvenle*

Yirmi yılın ardından...

“Yüzyılın afeti” diye de ifade edilen büyük bir deprem yaşadık. **Elli bini aşkın** insanımızı yitirdik, **yüzbinlerce ev ve işyeri** harap oldu, **milyonlarca kişi** evlerini terk edip geçici barınma merkezlerine yerleşti veya sığınabilecekleri başka yerlere göç etti. On bir şehrimizi kapsayan bu afeti kelimelerle ifade etmek gerçekten çok güç. Bu vesileyle depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza **Allah’tan rahmet**, yakınlarına sabr-ı cemil diliyoruz.

Depremi yaşayan, yakınlarını kaybeden, evlerini terk edip sığınacak bir yer arayanların duygularını bütünüyle anlayamayız belki ama elimizden geldiğince **acılarını paylaşabiliriz**. Nitekim milletimiz, sivil toplum kuruluşlarımız, kamu kurumlarımız, depremzedelerin acılarını bir nebze olsun dindirebilmek ve ihtiyaçlarını elden geldiğince karşılayabilmek için **seferber** oldular. İGİAD olarak yardım çalışmalarına katıldık ve **battaniye** temininden **konteyner** kent inşasına kadar çeşitli yardımların katılımcısı veya paydaşı olduk.

Bu sayımızda deprem bölgesindeki yardım faaliyetlerini organize eden ve önemli bir dayanışma örneği sergileyen üç isimle röportaj yaptık. Hak İnsani Yardım Derneği Başkanı **Ali Gür**, Mercan Optik Sanayi YK Başkanı **Mehmet İkizoğlu** ve Sinteks YK Başkanı **Sinan Şahin**, depreme yönelik yardım faaliyetleri hakkında bilgi verdiler. Bölgedeki durumu bizzat gözlemleyen ve çalışmalara katılan bu isimler, depreme ilişkin tespitlerinin yanında birtakım önerilerde de bulunarak geleceğe daha hazırlıklı olmanın uyarısını yapıyorlar.

Yirmi yıl önce, ahlaki önemseyen ve iş hayatının temel düsturu yapan **bir avuç girişimci**, yeni bir derneğin kuruluşuna öncülük etti. **İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği** adını alan bu oluşum, iş dünyasında pek **alışılmadık** bir söylemle **ahlaki ön plana çıkardı**. İlerleyen yıllarda **Türkiye** takısını da ismine ekleyen İGİAD, **helal kazancın adil paylaşımının** mümkün olduğunu ısrarla vurguladı. İş dünyasında ve sivil toplum çalışmalarında kendine has bir yer edinen, sözü dinlenen, çalışmaları önemsenen, tavrı merak edilen, pek çok konuda **öncülük** yapan bir dernek olarak bugünlere geldi. Bu yirmi yılda **İnsani Geçim Ücreti, Karz-ı Hasen Sandığı, Türkiye İş Ahlakı Zirvesi, Girişimcilik ödülü, akademik dergi ve kitap yayıncılığı** gibi birbirinden değerli nice faaliyete imza atıldı. İGİAD’ın kuruluş amacını, sürecini, yirmi yıldaki faaliyetlerini ve geleceğini değerlendirdiğimiz röportajları kurucularımızla gerçekleştirdik. Bu arada İGİAD’ın kurucularından olup hayatını kaybeden **Ahmet Hilmi Boyraz’a** Allah’tan rahmet, yakınlarına sabr-ı cemil diliyoruz.

İGİAD’ın **YouTube** kanalında birbirinden değerli konuklarla söyleşiler yapılmaktadır. Yakın dönemde **Şeref Oğuz, Davut Pehlivanlı, Yaşar Düzenli ve Servet Bayındır** ile oldukça verimli ve faydalı söyleşiler yapıldı. Hem bunlardan hem de gelecekteki söyleşilerden istifade edebilmek için kanalımızı takip etmeye devam edin: www.youtube.com/igiadtr

İGİAD Adına Sahibi

Ayhan Karahan

Genel Yayın Yönetmeni

Ömer Bedrettin Çiçek

Editör

Yahya Ayyıldız

Yayın Kurulu

Ali Hasan Kılıç

Davut Güler

İzzet Demir

M. Mürsel Çiçek

M. Sait Bozik

Mehmet Aktaş

Mehmet Bulayır

Muharrem Balcı

Musa Bıçkıoğlu

Sinan Polat

Yayına Hazırlık

İGİAD Eğitim ve Araştırma
Komisyonu

Tasarım

Fokus Tasarım

Baskı ve Cilt

İkramat Ofset

printcenter@ikramat.com

Yazışma Adresi

Topçular Mah. Maltepe Cad. No: 4/1

Axis İstanbul Ofis B-2 Blok Kat: 4

No: 73-74 Eyüpsultan, İstanbul

Tel: +90 212 544 96 00 - 77

Faks: +90 212 544 96 76

www.igiad.org.trinfo@igiad.org.tr

İGİAD Bülten, kurum faaliyetlerini duyurmak, İGİAD üyeleri arasında etkileşim ağını güçlendirmek, İGİAD’ı tanıtmak, iş dünyasında ahlaki girişimcilik ve iş ahlakı konularında kamuoyu hassasiyeti oluşturmak gayesiyle yayımlanır, ücretsiz olarak dağıtılır.

İş ahlakına dair binlerce eser parmaklarınızın ucunda!

İş Ahlakı Bibliyografyası, dünyanın en geniş iş ahlakı kaynakçasını araştırmacılarla buluşturuyor. İş ahlakı alanında üretilen yayınları; eser adı, yayın yılı, yazar adı, baskı kaydı, yayın yeri, yayınevi, sayfa sayısı, cilt ve baskı kaydı gibi künye bilgilerine göre filtrelemeye imkan sağlayan web sitesi sayesinde kullanıcılar literatürdeki eserlere kapsamlı, sistematik ve düzenli bir biçimde ulaşabilecekler.

biblio.igiad.org.tr

8954 ESER

8895 YAZAR

4096 MAKALE

4209 DERGİ

4379 TEZ

339 YAYINEVİ

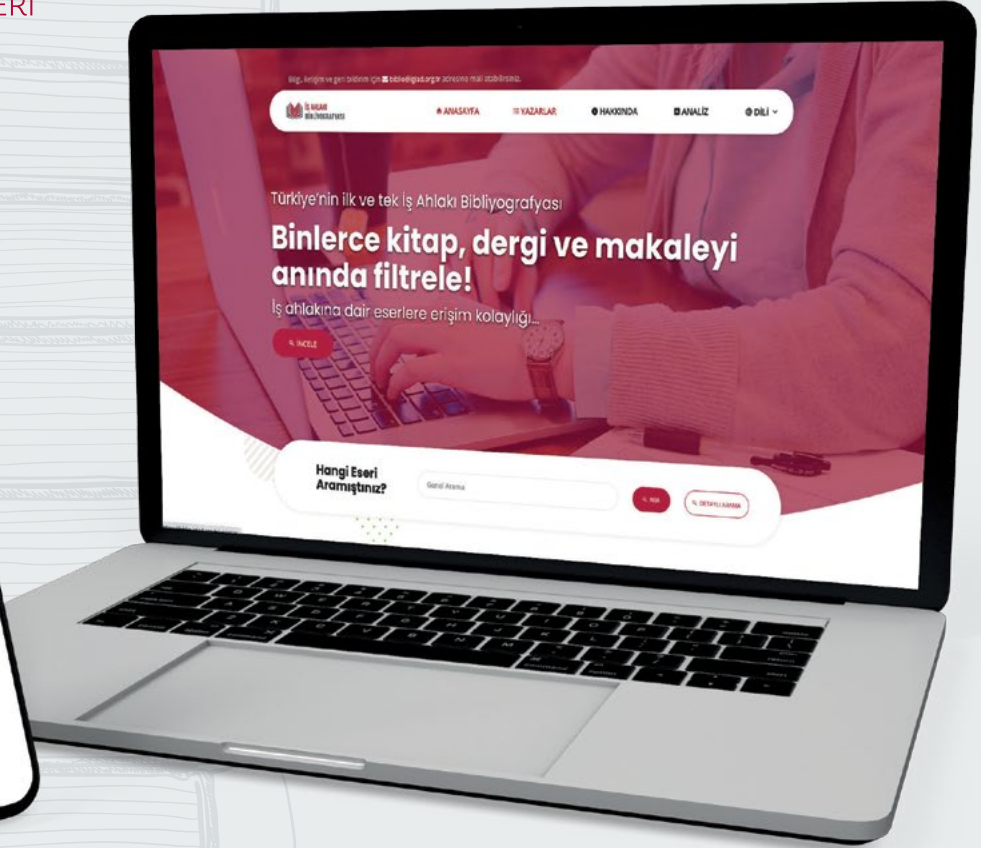
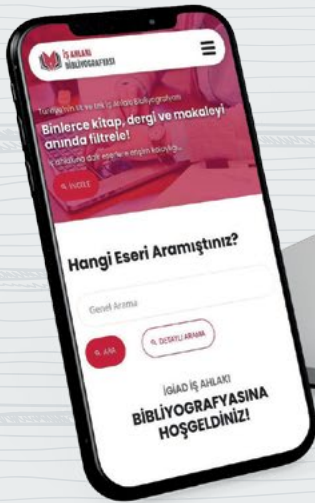
272 KİTAP

**RAPOR, BİLDİRİ
VE BÜLTENLER**

**20'DEN FAZLA ALANDA
9 BİNE YAKIN VERİ**

ŞÜKRÜ ALKAN
Üyelik bağlarımız güçleniyor 8

DAVUT ŞANVER
İş ahlakı, her zaman önceliğimizdi 12

AHMET SALİH KAHRAMAN
Ahlaksızlık her yerde 16

İBRAHİM ÖZKAN
Ticaretin manevi boyutunda bereket vardır 20

ORHAN SAĞLAM
Ahlak ile girişimcilik birbirini tamamlar 24

RECEP ÖZKAN
Önemli olan kemiyet değil keyfiyettir 29

şimdi **birlik** zamanı

İGİAD Yönetim Kurulu Kahramanmaraş'ı ziyaret etti 34

ALİ GÜR: Devlet, daha katılımcı olmalı 38

MEHMET İKİZOĞLU: Görememek, büyük bir felakettir 44

SINAN ŞAHİN: Deprem, kâinatın yaşam tarzıdır 48

FAALİYETLER

İGİAD Yüksek İstişare Kurulu toplantısı yapıldı 54

Üyelerimiz Eyüpsultan Camii'nde bayramlaştı 55

Karz-ı Hasen Sandığı yönetimi toplandı 56

İGİAD'dan İstanbul Ticaret Odası'na ziyaret 57

İGİAD YouTube kanalında söyleşilerimiz devam ediyor 58

Üyelerimiz Hıdiv Kasrı doğa yürüyüşünde buluştu 59

Üyelerimiz atış yaparak stres attılar 60

Üyelerimiz selatin camilerinde buluşuyor 61

AYHAN KARAHAN
İGİAD Yönetim Kurulu Başkanı

başkandan

Deprem değil, ahlaksızlık yıktı

Her bir depremde on binlerce insanımızı ve milyarlarca doları bulan kaynaklarımızı niçin kaybetmekteyiz? Zamanında düzgün bir deprem yönetmeliği hazırlansaydı bu felaket olur muydu? Belediye imar müdürlüklerimiz, zemini sağlam olmayan bölgeleri imara açmasaydı bu kadar can kaybı yaşanır mıydı? Müteahhitlerimiz işlerini düzgün yapsaydı bu kadar bina yıkılır mıydı? Peki, bütün bunlar bir ahlak sorunu değil de nedir?

HER insan gibi her toplum da zaman zaman zorluklarla karşılaşır, çetin imtihanlara maruz kalır, sarsıcı krizlerle boğuşur. Bu zamanlar ak ile karanın belli olduğu, ahlaki değerlerin sınanıldığı dönemlerdir.

İçinden geçmekte olduğumuz bugünler, herkes için oldukça zor zamanlardır. Daha yakın dönemde koronavirüs salgınında 70 bini aşkın insanımız hayatını kaybetmişken şimdi de Kahramanmaraş merkezli depremde etkilenen 11 ilimizde 50 bini aşkın vatandaşımızı yitirdik. Üstelik on binlerce insanımız yaralandı, yüz binlerce ev ve iş yeri yıkıldı, ülkenin önemli bir kısmında hayat âdeta durdu. Evleri yıkılan veya oturulamayacak düzeyde hasar alan milyonlarca

insan, geçici barınma merkezlerinde, konteyner kentlerde, akrabalarının yanında yaşamak zorunda kaldı. Bölgedeki iş hayatı da bundan nasibini aldı ve pek çok işletme çalışamaz hale geldi.

Deprem doğal bir afettir ve tedbir alınmadığında çok yıkıcı sonuçlara yol açabilmektedir. Ülkemiz de deprem bölgesinde bulunmaktadır ve nitekim bu zamana kadar pek çok deprem yaşadı. En büyük yıkıma sebep olanlardan biri de hâlâ hatırasını taşıdığımız 1999 Gölcük depremidir. Deprem uzmanları, içinde bulunduğumuz gerçekleri hatırlatarak depremle yaşamayı öğrenmemiz gerektiğini defalarca dile getirmektedir.

Deprem uzmanlarının ısrarla vur-

guladığı bir başka nokta da depremin değil binanın öldürdüğüdür. Yani zeminle uyumlu sağlam binalar yapıldığında deprem, en azından bugün karşılaştığımız ölçüde yıkıcı ve öldürücü olmayacaktır. Nitekim sağlam bina yapan ülkelerde daha şiddetli depremler olmasına rağmen ölü sayısı ve yıkım miktarı bizimkinden çok daha düşük olmaktadır.

Peki, ülkemizde niçin sağlam bina yapamamaktayız? Her bir depremde on binlerce insanımızı ve milyarlarca doları bulan kaynaklarımızı niçin kaybetmekteyiz? Zamanında düzgün bir deprem yönetmeliği hazırlansaydı bu felaket olur muydu? Belediye imar müdürlüklerimiz, zemini sağlam olmayan bölgeleri imara açmasaydı bu kadar can kaybı yaşanır mıydı? Müteahhitlerimiz işlerini düzgün yapsaydı bu kadar bina yıkılır mıydı? Yapı denetim firmaları inşaatları hakkında denetleseydi bu sonuçla karşılaşır mıydık? Ev alan insanlarımız evin muhitine ve görünümüne verdikleri önemi sağlamlığına da gösterseydi bu noktaya varır mıydık?

Peki, bütün bunlar bir ahlak sorunu değil de nedir? Daha fazla kazanç hırsı, popülizm, gösteriş buda-

lalığı, ihmalkârlık, vurdumduymazlık ve daha nice ahlaki problemle inşa edilmiş bir felakettir bu. Peki, bundan sonra düzelecek mi? Kazanç hırslımızı gemleyebilecek miyiz? Popülizme prim vermekten vazgeçecek miyiz? Dış estetiğe verdiğimiz önemi iç sağlamlığa da gösterecek miyiz? Neme-lazımcılıktan pişman olacak mıyız?

İĞİAD olarak ahlaka ısrarla vurgu yapmamızın nedeni budur. Sadece uhrevi bir kazanç peşinde değiliz. Bugünkü hayatımızın daha yaşanılır, daha insani, daha güvenli, daha öngörülebilir olmasının yolu, iş hayatında ahlaki vazgeçilmez bir düstur olarak görmektir.

Bu depremde bir daha gördük ki iş ahlakını kaybettiğimizde hem canımızı hem de malımızı kaybediyoruz. Kısa vadeli haksız kazanç peşine düşmenin maliyetinin çok ağır olduğunu görüyoruz. Bize düşen, yaptığımız her işte doğruluk üzere olmak, işi ehline vermek, işimize dört elle sarılmak ve değerlerimizi muhafaza etmektir. Çünkü her insanın en büyük sermayesi, iş ahlakıdır.

Sadece deprem öncesi değil, sonrasındaki tutumumuzla da büyük bir sınavdan geçmekteyiz. Sıkıntılı gün-

lerde birbirimize nefes alacak kadar zaman tanıyabilirsek, dayanışma içinde krizleri daha az zamanda, daha az hasarla ve hızla aşarız. Krizlerde can simidimiz, özenle korumaya çalıştığımız iş ahlakımız olacaktır. Sıkıntılı anlarımızda imdadımıza erdemlerimiz yetişecektir.

Deprem gibi krizler, iyinin ve kötünün birbirinden ayırt edileceği günlerdir. İyiler de kriz anlarında varlığını kaybedebilir, darlık içine düşebilir, ekonomik olarak kayba uğrayabilir, işini yitirebilir. Asıl olan, bu gibi durumlarda, yani darlık zamanlarında da iyi halin devam ettirilmesidir. Karşılaşılan durumlarda bir başkasına sıkıntı yaşatılmamasıdır. Hırs, arzu, gösteriş peşine düşüp ahlaki değerlerin ihmal edilmemesidir.

Her şeye kendi gücünün yetmeyeceği, kendi iradesinin tek başına yeterli olmayacağı, ulaşmak istediği varlığa veya düşmesinden korktuğu darlığa tek başına kendisinin hükmedemeyeceği inancıyla hayata bakılmalıdır.

Her yaşanan zorluğun ardından mutlaka bir kolaylığın geleceğine inanmalıyız. Depremin her şeyin sonu olmadığı, sonlandırmanın ve yeniden başlatmanın biz olmadığı ger-

çeğini bilmeliyiz. Dürüstlük, güven, ehliyet, liyakat, sorumluluk gibi terimlere yüklediğimiz anlamları yeniden hatırlamalı ve bunların üzerinde düşünmeliyiz.

Sıkıntıları hafifletmek, ihtiyacımızı karşılayabilmek ve bir muhtacın yarasına merhem olabilmek için hırsa kapılmadan daha çok çalışmalıyız. İşimize olan inancımızı ve azmimizi kaybetmemeliyiz. Afetten çıkış yollarını ararken, kaybettiğimiz değerleri yeniden kazanmanın yollarını da aramalıyız. İş ahlakını yeniden zirveye taşımalıyız.

Büyük bir afeti yaşadığımız bugünlerde birbirimize kolaylık gösterelim, birbirimize yardımcı olalım ve böylece yeniden ayağa kalkalım, yaralarımızı saralım. Zorluk anlarında zorlukları bir diğerimizin üzerine yıkmayalım, "Benden sonrası tufan" demeyelim, külfeti birlikte paylaşalım, aynı gemide olduğumuzu unutmayalım.

Bu zor günler elbette geçecektir. Bugün zorluk değil, birbirimize kolaylık gösterme vaktidir. Yardımcı olma ve paylaşma günüdür. Bugün servet değil, iyilik biriktirme zamanıdır. Allah birbirine iyilik edenleri, paylaşanları, kolaylık gösterenleri sever ve onlara yardım eder.

İGİAD
20
YIL

Türkiye

İktisadi Girişim ve İş Ahlakı

Derneği'nin kuruluşunun üzerinden yirmi yıl geçti. 2000'li yılların Türkiye'si, ekonomik krizleri, siyasi çalkantıları, iş dünyasındaki çürümeyi ve kamu kurumlarındaki rüşvet ve yolsuzlukları devralmıştı. Ahlaki değerlerdeki yozlaşma ve iş dünyasının ahlakı hiç gündeme getirmemesi, toplumda tepkilere yol açıyordu. Bu koşullarda çok az sayıdaki girişimci, ahlak ile girişimciliğin birlikte var olabileceğini ve hatta olması gerektiğini vurgulayarak farklı bir söylem geliştirdi. Toplumdaki sessiz çoğunluğun arzusuna tercüman olan bu söylem, olumlu bir karşılık buldu.

Helal kazancın adil paylaşımını öngören bir yaklaşımla çıkılan bu yolda pek çok faaliyet yapıldı, yeniliklere imza atıldı, farklı bir soluk gündeme getirildi. Bunlardan biri olan İnsani Geçim Ücreti, Türkiye'de bir ilkti ve işgörenlerin insani seviyede bir yaşam sürmelerine önemli bir katkı sundu. Bu uygulama, daha adil ve paylaşımcı bir iş hayatının olabileceğine dair önemli bir örneklik teşkil etti. Karz-ı Hasen sandığı ise hem insanları girişimciliğe teşvik etmekte hem de girişimcileri desteklemekte ciddi bir rol oynadı. Artık gelenekselleşen Türkiye İş Ahlakı Zirveleri, özelde iş dünyasının genelde ise tüm Türkiye'nin gündemine iş ahlakını getirdi. Ahlakın önemsenmediği veya dikkate alınmadığı bir iş hayatının topluma fayda sağlamayacağı ortaya konuldu. Girişimcilik ödülleri, iş hayatında örneklik teşkil edebilecek girişimcilerin tespit edilip tanınmasını sağladı. Akademinin ve iş dünyasının saygın ve tecrübeli isimleriyle yapılan programlar, ufuk açıcı olduğu gibi başta gençler olmak üzere girişimci adaylarına önemli dersler sundu. Kitap ve dergi yayıncılığı ise iş hayatıyla ilgili konuların ilim ve hikmetle kavranıp yürütülmesi için hazine değerinde bir kaynak oluşturdu.

Kısaca ve ana hatlarıyla bahsettiğimiz bu faaliyetlerin yapılmasında öncü bir rol oynayan kurucularımızla bültenimizin özel sayısı için İGİAD 20. Yıl röportajı gerçekleştirdik.

Saygıdeğer kurucularımız, Derneğin kuruluş sürecini, amacını, ilk dönemdeki faaliyetlerini, yirmi yıllık süreci ele aldılar ve İGİAD'ın geleceğine ilişkin projeksiyonlar geliştirdiler. Kurucularımız arasında yer alan Ahmet

Hilmi Boyraz'ı 2021 yılında kaybettik. Bu vesileyle

Allah'tan rahmet diliyor, kendilerini hayırla

yad ediyoruz.

Üyelik bağlarımız güçleniyor

Benim şahsi kanaatim hep başlangıçtan beri şuydu: Üye-yi tutabilmenin ana noktalarından bir tanesi, üyenin derneğe girişini hissettirmektir. Yani üye, “Ben bu-rayaya geldim, ticari hacmim gelişti, ufkum genişledi, kültürüm arttı, insanlarla alışveriş yaparken daha rahat yapıyorum, güvenim var” diyebilmeli. Üyelerin birbirleriyle ticaret yapmasını sağlayabilmek geçmişte çok zordu, ama son yıllarda sosyal medya üzerinden birtakım platformlarla bu işin yaygınlaşmış olması, ciddi anlamda katkı sağladı. Şu anda bir ürün alacaksam, önce kendi üyelerimi tercih ediyorum.

İGİAD’ın kuruluşunun yirminci yıl dönümü dolayısıyla öncelikle kuruluş sürecini kısaca açıklayabilir misiniz? Sizin de başkanlık yaptığınız süreç nasıl gerçekleşti?

İGİAD’ın kuruluşunun yirminci yılına girdik. 2003 yılındaki kuruluşunun öncesinde bir platform süreci var. Dernek, Müslüman iş adamının kendisini geliştirmeye yönelik neler yapabileceğine dair fikir alışverişlerinde ortaya çıktı. Bu sadece beş-altı kişinin içerisinde bulunduğu bir fikir alışverişi olarak kalmasın, hem iş adamının kendini geliştireceği hem de yaşamış olduğu sorunlara bir nebze de olsa çözüm üreteceği bir platform olsun diye düşündük. Öncelikle İktisadi Girişim Platformu kuruldu ve bugün İGİAD’da yapılan çalışmaların temel taşlarını oluşturan faaliyetler icra edilmeye başladı. Aslında ken-

dimizi ilk kez tanıttığımız salonlarda bu konuları konuşuyorduk. Toplantılar, umduğumuzdan daha ciddi bir karşılık buldu. Çünkü konuştuğumuz sorunların sadece bizim o komisyondaki kişilerin sorunları olmadığı, Müslüman iş adamlarının hepsinin yaşamış olduğu sorunları ifade ettiğini gördük. Bu nedenle iyi bir teveccüh buldu, faaliyetlere yoğun bir katılım oldu. Bu faaliyetler kısıtlı birtakım imkânlarla yapılıyordu ve bunu bir derneğe çevirelim dedik. Yine platformdaki arkadaşlardan oluşan Kurucular Kurulu listemizle dernek fikrini icra ettik.

İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği adı altında 2003 yılında derneğimizi kurmuş olduk.

Buradan da anlaşılacağı gi-

bi öncelikli amacımız, Müslüman iş adamlarının karşılaştığı birtakım problemleri çözmektir.

Peki, bu problemleri birkaç maddede sıralayabilir misiniz? Nelerle karşılaşmıştunuz?

Birincisi, bizim insanımızın biraz kapalı iş yapma tarafı var. Kendini dışarıya açma, daha ileri seviyede bir işletmeye yönelme ve bunun için gerekli olan cesaret yönümüz biraz zayıftı. İkincisi de cesaretle bir şeyler yapılmak istense bile bunun arkasını besleyecek güçlü ahlaki değerlere ihtiyaç var. Çünkü yolda iş kazaları çok fazla oluyor. Bizim mahallenin insanları bu kazaları yapıyor. Müslüman iş adamı sene-dini, çekini zamanında ödeyemiyor, verdiği sözü tutamıyor. Birtakım fırsatları kendi menfaatine kullanabiliyor. Bunlar aslında ortak sorunlar. O zaman dedik ki derneğin iki tane alanda çalışma yapması lazım. Birincisi hiç kuşkusuz en temel husus olan ahlaki değerlerimiz. Özünde ve sözünde dürüst, güvenilir bir tüccar profili ortaya koymamız lazım. Ana ilke buydu ve bütün faaliyetlerimizi

bunun üzerine yapmamız gerekiyor. Bunun için de derneği iki alan üzerine tahsis ettik. Zaten derneğin isminden de bu anlaşılıyor. Yani birinci olarak girişimcilik tarafını desteklememiz lazım. Zaten iş ahlakından bahsedebilmek için öncelikle ortada bir işin olması lazım. Girişimcilik tarafıyla iş insanımızın hem işletmesinin hem kendi kişisel gelişimi sağlansın, yani yeni ufuklar, yeni iş alanları, yeni fırsatlarla ilgili birtakım çalışmalara yoğunlaşılsın istedik. Ama bunun yanında veya bunu yaparken de iş ahlakından ödün vermesin. Hatta ahlakı en üst seviyede tutarak yapsın ki örneklik teşkil etsin.

İnsanlara helal ve meşru yollarla para kazanmanın mümkün olduğunu, bu haliyle gelişim sağlayabildiğini, büyüyebildiğini de göstermemiz lazım dedik.

Çünkü geçmişte hep şöyle bir algı vardı: Bir adamın bu kadar büyük bir zenginliği, bu kadar büyük bir mal varlığı varsa bunda illa ki haram vardır. İş kuralına göre yani helal ve meşru yollarla ticaretini yaptıktan sonra Allah ona rızkı verir. Dolayısıyla mesele daha çok iki ana alanda toplanmış oluyor. Kısaca ahlaki değerleri koruyarak iktisadi gelişimi sağlamak için çalışanlarımızla, tedarikçilerimizle, kamuoyuyla olan ilişkilerimizde Müslüman bir iş adamının nasıl bir tutum sahibi olması gerektiğinin ilkelerini ortaya koymak üzere yola çıktık.

Bunun üzerinden yaklaşık yirmi yıl geçti. Bu yirmi yıllık süreçte nereye varıldı? Hedeflerine ne kadar ulaştı?

Şu anda Türkiye takısını almış bir derneğiz. Derneğin, on yıl sonrasında böyle güzel bir gelişmeyle taçlandırılması, anlamlı oldu. Aslında Türkiye sathını kapsayacak bir faaliyet alanına dönüşmesi gerekiyor. Türkiye

sathında belki şubeleşmedik, ufak tefek temsilcilik denemelerimiz oldu ama baktık ki bu iş temsilcilikle sürdürülebilecek gibi gözüküyor, o zaman daha çok merkezi yapıyı güçlendirerek faaliyetleri sürdürelim dedik. Bunu da ilk planda başarmış olduk. Diğer taraftan ana düşüncesi olan birikimli, ahlaklı, özünde sözünde dürüst Müslüman tüccar kimliğini ortaya koyacaksa bunun için faaliyetler yapması gerekir dedik. Çok şükür bu faaliyetleri de kurulduğu günden bugüne geliştirerek yapıyor.

Platform döneminden beri yapageldiğimiz ve ilk adı asgari geçim ücreti (AGÜ) olan bir uygulamamız var. 23 yıl önce kendi iş yerimizdeki çalışanlara yönelttiğimiz sorularla iki çocuklu bir ailenin geçim standardını belirliyorduk. Bunu o zamanlar kamuoyuyla değil de yakın çevremizde paylaşıyorduk. Tabii bunu o zamanlar sadece İstanbul için düşünüyorduk ve çok dar bir çevreye hitap ediyordu. Zamanla daha pro-

fesyonel bir şekilde yaptık ve insani geçim ücreti (İGÜ) olarak revize ettik. Bu da yirmi yılda yapılan kıymetli çalışmalardan bir tanesidir ki Türkiye’de asgari ücretin bu seviyelere gelmesinde çok ciddi bir katkısı olduğu kanaatindeyim.

Ayrıca iş ahlakının ders kitaplarına konulmasını istiyorduk. Çok şükür bu isteğimiz de gerçekleşti. Müfredata konulması noktasında güzel sonuçlar aldık. Üniversitelerde okutulabilecek bir konu oldu. Diğer taraftan üyelerin kendi gelişimleriyle ilgili zaten içe yönelik faaliyetlerimiz vardı.

İstanbul müftülüğü ile yapmış olduğumuz ortak çalışmalar ile iş ahlakı konusunu hutbe konularına dahil ettik ve şu an dönemsel olarak okunuyor

Biz sadece işverenler derneği değiliz, bizim derneğimize işgörenler de üye olabiliyor. Bu açıdan bakıldığında işveren-işgören ilişkilerine yeni bir bakış açısı getirilmiştir. Bunların birbirlerinin rakibi olmadığını, birer paydaş olduklarını, kazandıkça paylaşmanın güzel olduğunu örneklerle anlatmaya çalıştık.

Bunların yanı sıra iş ahlakı kodları oluşturduk. İşle alakalı, önem sırasınca en çok dikkat edilmesi gerekenler nelerdir? Buradan on ilkemiz çıktı. Bu, yirmi yılda oluşmuş çok güzel bir birikimdir. Yıllardır yapageldiğimiz iş ahlakı araştırma raporu ve girişimcilik araştırma raporu, bence iş dünyasına katkı yapan, değer katan raporlardır. Ayrıca sektörel değerlendirme raporlarını kamuoyuyla paylaşıyoruz ve bunlar üyelerimize çok ciddi katkılar sağlıyor. Doğru düzgün bir yayın bile yoktu, dergi çıkarttık, birçok

kitap yayınladık. Alanlarında kıymetli birçok raporlar açıkladık ve yayınladık. Bunlar yirmi yılın çok önemli meyveleri ve bunların sonuçlarını biz belki şu anda yakinen göremiyor olabiliriz ama gelecek dönemlerde insanlar bir kaynak aradıklarında ilk başvuracakları bu yayınlar ve faaliyetler olacaktır.

En kıymetli faaliyetlerden biri de girişimcilik ödülüdür. Çalmadan çırpmadan da işin helal, meşru yollarla da büyütülebileceğini göstermesi açısından bana göre kıymeti çok fazladır.

Üye sayısı ile ilgili yaklaşımınız nasıldı?

Üye sayısının çokluğunun arayışı içinde olmadık. Nitelikli üyeleri tutalım düşüncesindeydik. Üyelerinin çokluğuyla kamuoyunda ön plana çıkan bir dernek olmaktan ziyade fikri, duruşu ve mesajlarıyla karşılık bulan bir dernek olalım dedik. Zaten insanlar üye olma noktasında çok cesur da davranmıyorlar. Aslında hassas olmaları çok hoşumuza gidiyor. Üye olduktan sonra kriterleri taşımadığını düşünüp üyelikten istifa edenler oldu. Bu güzel bir sorumluluk.

İGİAD’a üye olduktan sonra üyelerin kişisel veya iş hayatlarında bir değişim oldu mu?

Mesela ufak bir atölyesi olan bir üyemiz, “Ben işimden soğumuştum, umudum tükenmişti ama umudumu yeniden yeşertti” dedi. Mesela şu

anda güzel işler yapıyor arkadaşlarımız. Bu bizi mutlu ediyor. Örneğin kişisel gelişim ve yönetici yetiştirme programları yaptık. Hem üyelerimiz hem de yanlarında çalışan nitelikli elemanları katıldılar.

Üyelerin kendi aralarındaki ilişki nasıl, yani hem sosyal olarak hem iş hayatı açısından?

Bu konuda birtakım ikilemler yaşayabiliyoruz. Yani derneğin faaliyetlerinin bir kısmı üyelere bir kısmı da kamuoyuna yöneliktir. Üyeye yönelik faaliyetlerde üyelerin teveccühleri gayet güzel. Onlar istifade ediyorlar ve bir araya gelmelerine vesile oluyor. Bunun yanında sosyal faaliyetlerle de destekliyoruz.

Yıllık organize ettiğimiz yurt içi ve yurt dışı seyahatler, iftar programları, piknikler, üyelerin birbirleriyle ilişkilerini güçlendiriyor.

Ayrıca sektörel birliktelikler oluşturuldu. Tabii burada yüzde yüz bir başarıdan söz edilemez ama bu zaten zordur. Benim şahsi kanaatim hep başlangıçtan beri şuydu: Üyeyi tutabilmenin ana noktalarından bir tanesi, üyenin derneğe girişini hissettirmektir. Yani üye, “Ben buraya geldim, ticari hacmim gelişti, ufkum genişledi, kültürüm arttı, insanlarla alışveriş yaparken daha rahat yapıyorum, güvenim var” diyebilmesi. Üyelerin birbirleriyle ticaret yapmasını sağlayabilmek geçmişte çok zordu, ama son yıllarda sosyal medya üzerinden birtakım platformlarla bu işin yaygınlaşmış olması, ciddi anlamda katkı sağladı.

Şu anda bir ürün alacaksam, önce kendi üyelerimi tercih ediyorum.

Belki burayı biraz daha güçlendirebilirdik, maalesef biraz zayıf kaldık. Tabii bir de üye çeşitliliğine ihtiyaç

var. Yani her malzemeyi alabileceğimiz zenginlikte bir üye profilimiz olmadığı için iş birliği imkânları kısıtlı kalıyor.

Nihayetinde iş dünyasının siyaset ile yakın bir ilişkisi var. Bu dönemde derneğin siyasetle ilişkisi ve siyasi duruşuyla ilgili tutumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Dernek kurulduğu yıldan beri şöyle bir üst tutumumuz var: Hiçbir partiye angaje olmamak.

Siyasete angaje olmayacağımız dedik ve hatta bu minval üzerine siyasi partilerde üst düzey yöneticilik yapmış olan arkadaşlarımızın kurullarımızda yer almamasını istedik. Çünkü siyasi kimliğin ön plana çıkmasını istemedik. Ama üyelerimiz arasında parti ya da siyasi görüş farklılıkları illa ki vardır. Siyaset pek gündemimizde değil ama şu olabilir: Bazen kamuoyunda bir gündem oluyor ve o gündem bizi de ilgilendiren bir başlıksa biz de kendi fikrimizi söylüyoruz. Dolayısıyla kim alınır, gücenir veya tam tersi över diye bir değerlendirme içerisinde olmuyoruz. Orada söylememiz gereken sözü esirgemedik ama bir yerlere de gönderme yapmadan mümkün olduğunca net bir duruş sergiliyoruz. Bu aslında siyasiler tarafından da saygıyla karşılanıyor. Zaman zaman bu noktada bize, “Bu duruşunuzdan ötürü tebrik ediyoruz” diyenler de oluyor. Nihayetinde baştaki duruşumuz neyse bugünkü duruşumuz da aynı.

Peki, son bir soru olarak, okurlarımızla paylaşacağınız özel bir hatıranız var mı?

Hemen bir tanesini paylaşayım. Bunu belki daha önce de paylaşmışımdır ama hoşuma giden bir anı olduğu için tekrar paylaşmayı uygun buluyorum. Abdulaziz Bayındır Hoca’yı ziyaret etmek için Süleymaniye Vakfı’na heyetle gidiyorduk. Randevu galiba saat on birdeydi. Süleymaniye’ye gittim ve hocanın yanına çıkmak için diğer arkadaşları beklemeye başladık. Saat on bire on var, ama arkadaşlar henüz gelmemiş. Saat on bire beş var, on bire iki var, bekliyoruz ama arkadaşlar hâlâ gelmemişler. Ben, yanımdaki arkadaşla, “Zaman yok, gel çıkalım. Saat on bir diye söz verdik. Randevuya saatinde gitmemiz lazım. İnsanlar bizi söylemimizle değil eylemimizle değerlendirir” dedim. Biz çıktık, zile bastık, ofisi üst kattaydı, kapıyı kendisi açtı ve hemen saate baktı. “Başkan, eğer geç kalsaydın, sana çok ağır laflarım olacaktı. Çünkü siz bir iddiayla ortaya çıkıyorsunuz ve en azından randevunuza hassasiyet göstermeniz lazım. Sizi tebrik ediyorum. Bu hassasiyetinizi diğer faaliyetlerinizde de sergilediğinizi tahmin ediyorum” dedi. Dedim ki “Hocam, bu, sizin takdiriniz için yaptığımız bir şey değil. Olması gereken budur.” Ama maalesef doğal olan bu tutum, bugünkü dönemde çok suistimal edilen, insanların çok ihlal ettiği bir uygulamaymış meğer. Bu olay beni çok etkilemişti ve bu nedenle önemli anılarımdan bir tanesi olarak söyleyebilirim.

Sağ olun, teşekkür ederim.

Ben teşekkür ederim. Allah’a emanet olun.

İş ahlakı, **her zaman** önceliğimizdi

Birçoğumuz tüccar veya iş hayatından gelen insanlardık. Yani bizim kendi alanımızda gördüğümüz en önemli sorun olan iş ahlakı konusuna eğilmeyi gerekli gördük. Diğeri de nihayetinde iş adamıyız, girişimcilik olmadan yani sadece tek başına ahlakın bizim için çok fazla bir motivasyon tarafı olmayabilir düşüncesiyle hem iş adamı hem ahlaklı olalım dedik. Dolayısıyla girişimciliğimizi yaparken belli prensiplere dikkat edelim gibi bir görüş vardı.

İGİAD'ın kurucuları arasındasınız. Kuruluş sürecini kısaca açıklayabilir misiniz? Nasıl gerçekleşti? Bu fikir nasıl doğdu? Kimler arasında istişare edildi?

İGİAD öncesinde bir grup arkadaşın içinde bulunduğu İktisadi Girişim Platformu (İGP) vardı. Bu dönemdeki birtakım küçük çaplı çalışmalar için bu platformu kullanıyorduk. İçinde yardım faaliyetleri, karz-ı hasen gibi çalışmaları olan bir oluşumdu ancak söz konusu çalışmaları platform şeklinde götürmek artık zorlaşmıştı. Arkadaşlarla istişare edip bunu bir dernek çatısı altında yürütmeye karar verdik. Ben platform öncesine kadar başkanlık yapıyordum. Platformu kurduğumuzda Şükrü Alkan Bey'e başkanlığı devrettim. Şükrü Bey'in başkanlığı döneminde de platformu derneğe dönüştürmüş olduk. Eski-den sınırlı bir arkadaş grubu içerisindeyken yeni dönemde temel ilkele-

rimizi benimseyen, birlikte çalışma konusunda sıkıntı yaşamayacağımız değişik çevrelerden, farklı gruplardan arkadaşlarla yeni bir Yönetim Kurulu oluşturuldu ve böylece derneğin kuruluşunu gerçekleştirdik.

Bu dönüşümün sebebi neydi?

İGP, daha çok arkadaşlar arası bir grup çalışması gibiydi. Bu arkadaş grubuna aynı ilkeleri benimsemiş ancak farklı çevrelerden olan başka arkadaşları da dâhil edebileceğimiz daha aleni bir kuruma ihtiyaç vardı. Tabii 28 Şubat sürecindeki olumsuz tecrübelerimizin de bunda önemli katkısı oldu. O dönem malum bütün STK'lara ciddi bir baskı vardı. Dolayısıyla kapalı kapılar ardında, hesabı zor verilecek bir oluşum yerine ortada, göz önünde, ilkelerini paylaşan herkesle çalışabilecek bir derneğe dönüşmüş olduk.

İGİAD'ın kuruluş ilkeleri ve amacı neydi?

İGİAD'da iş ahlakına yapılan vurgu ön plandaydı. Bu, daha öncesinde de temeldeki gayesiydi.

Hepimiz zaten siyaseti, sosyal görüşleri olan insanlarız. Ama bunları somutlaştıracak iki temel hedefimiz vardı. Bir tanesi

iş ahlakıydı. Birçoğumuz tüccar veya iş hayatından gelen insanlardık. Yani bizim kendi alanımızda gördüğümüz en önemli sorun olan iş ahlakı konusuna eğilmeyi gerekli gördük. Diğeri de nihayetinde iş adamıyız, girişimcilik olmadan yani sadece tek başına ahlakın bizim için çok fazla bir motivasyon tarafı olmayabilir düşüncesiyle hem iş adamı hem ahlaklı olalım dedik. Dolayısıyla girişimciliğimizi yaparken belli prensiplere dikkat edelim gibi bir görüş vardı.

Aslında yirmi yıl içerisinde zaman zaman ahlakın zaman zaman da girişimciliğin öne çıktığı bir süreç yaşandı.

Konjonktürel olarak bazen çok

fazla ahlak konuştuk bazen de girişimciliği çok öne çıkarmaya çalıştık. Ama her şeye rağmen iş ahlakının, girişimciliğin bir adım önünde olduğu bir dernek olarak faaliyet gösterdik.

Genelde iş dünyasında daha çok rasyonel hesaplamalar yapılır, teknik analizler ön plana çıkar. Sizin ahlaki ön plana çıkarmanız nasıl karşılandı?

Aslında daha ilk dönemlerden itibaren uygulamaya çalıştığımız insani geçim ücretinin reel olarak mümkün olmadığına, bunun rekabeti olumsuz etkileyeceğine dair pek çok eleştiri aldık. Bazı arkadaşlarımızın, ahlak söyleminin, kamuoyuyla veya resmi kurumlarla olan ilişkilerinde piyasa kuralı haline gelmiş pek çok uygulamayı sıkıntıya sokacağı, rekabet gücünü azaltacağı noktasında itirazları oldu.

Ama biz, dünyanın en zengin veya en güçlü iş adamı olmaktan çok, mümkün olduğu kadar kendi inanç ve ideallerimize uygun bir hayat yaşamının daha önemli olduğunu söyledik.

Üstelik bu riski göze aldığımızı ve aslında bunları risk olarak görmekten öte birer farklılık kabul ettiğimizi ve bizim açımızdan olmazsa olmaz göründüğünü anlatmaya çalıştık. Sadece Allah rızasını gözetmekten kaynaklı oluşacak bereket fikrini öne çıkarmaya çalıştık. Ben kendi adıma yirmi yıldır bunların bizim için bir de-

zavantaj olduğuna pek de şahit değilim. Yani ekonomik olarak bizi zayıflatacağını da zayıflattığını da düşünmüyorum.

Kuruluşunun üzerinden yirmi yıl geçti. Bu yirmi yılda hedeflerine ne kadar ulaştı? Yani yirmi yılın bir değerlendirmesini yaparsanız neler söylemek istersiniz?

Genel olarak derneğin meramını anlatma konusunda bence bunu yapabildi. Tabii bu yirmi yıl aynı zamanda Türkiye’de muhafazakâr sayılabilecek insanların belli ölçüde iktidarda olduğu bir dönem.

AK Parti iktidarı döneminde iş dünyasına ait bir derneğin hâlâ ahlakın önemli ve vazgeçilmez bir şey olduğunu söylemesi ve

bu çizgide hayatiyetini sürdürüyor olması oldukça önemlidir.

Aslında siyaset alanının bizim tarafımızdan şekillendirildiği bir dönemde bile konunun önemini yitirmediğini, aksine bu dönemde insanların dikkatini bu konuya çekmenin daha da hayati ve önemli olduğunu görmüş olduk. Tabii Türkiye’deki siyasi kutuplaşma veya kamplaşma neticesinde söylediklerini belli bir çevreye duyuramamak gibi bir zorluk da yaşanmıştır. Her ne kadar farklı olmasını çok istesek de sözlerimiz, bazen belli çevrelerin dışına çıkamadı. Maalesef bu durum, bugün de böyledir. Hem dünyada hem Türkiye’de birçok ziyaretler gerçekleştirdik, Türkiye’nin farklı sosyal sınıflarına ve siyasi çevrelerine mensup insanlarla da görüştük ama hem

bizim kesimde hem de diğer taraftaki mahalle kaygıları, aşılması çok zor duvarlardır. Kendi camiamızdaki birtakım klişeleri bile aşmak bazen zor oldu.

Gelecek yirmi yılda ne öngörüyorsunuz? İGİAD'ı nerede görüyorsunuz?

Bugünkü heyecanı, hassasiyeti ve öncelikleri muhafaza ederek önümüzdeki yirmi yılda daha kuşatıcı ve aynı zamanda daha uluslararası bir STK olmak, en önemli hedef olmalıdır.

Tabii bu hususta kurumun gücü sınırlıdır ancak nihayetinde emek veren yönetici insanların gayretiyle de doğru orantılıdır. İnsanlarımızın gayreti zaman içerisinde değişebiliyor, belli bir zaman çok emek verip başka bir zamanda bu emekleri çeşitli sebeplerle azalabiliyor. Çeşitli faktörlere bağlı olarak performanslarımız artıp azalabiliyor. Ama üç yıla yaklaşan bir pandemi sürecinde, öncesinde 15 Temmuz ve son deprem süreçlerinde Türkiye ve dünyadaki birçok sivil kurum, hayatini sürdürmekte zorlanırken bu süreci her şeye rağmen başarılı olarak aşmış olduk. Özellikle son beş senede, daha spesifik olarak 15 Temmuz'dan itibaren çok ciddi tehditlerle karşı karşıya kalındı. Buna rağmen önümüzdeki yıllarda daha tazelenmiş olarak hedeflere ulaşmak için bütün gücüyle çalışacağına inancım tamdır.

Ahlaka vurgu yapan bir derneğe

Üye olmak, üyelerin iş hayatını nasıl etkiledi?

Üyelerimiz büyük oranda hem kendi işleri hem de bu işlerle bağlantılı taraflarla ilişkileri açısından orta ölçekli veya bunun da altında olan iş adamlarından oluşuyor. Bu insanlara, üyelerine belli bir vizyon katma açısından ciddi katkıları olmuştur. İGİAD'ın üyeleri, aynı zamanda Müsiad gibi başka kardeş kuruluşların da üyesidir. Dolayısıyla hem girişimcilik hem de ahlaki hususlar gibi birtakım sosyal hedeflere ulaşma açısından başarılı olmuştur diye düşünüyorum. Hem güven hem işini titizlikle yapma hem de işgörenlerine karşı sosyal politikalar üretme ve uygulama açısından örnek olan veya kendi sektöründe parmakla gösterilecek birçok arkadaşımız var. Bu arkadaşlarımızın birçoğu zaten üye olmadan da dürüstlikle çalışan insanlardı. Ama bunları güzel örnekler olarak öne çıkarma, bunların bir ayrıcalık olduğunu ifade etme konusunda önemli bir işlev gördü. Yönetimi paylaştığımız arkadaşların da çabalarıyla bunun çok daha geniş bir kitleye ulaştırılması lazım.

Peki, üyelerin kendi aralarındaki ilişkiler nasıl? Yani yönetimle kurumsal ilişkiler değil de bireysel ilişkiler, hem medeni hem de iş ilişkisi anlamında?

Üyelerin kendi aralarında iş yapmaları veya ortaklıklar kurmaları, bizim daha ilk dönemlerden itibaren ortaya koyduğumuz önemli hedeflerden bir tanesiydi. Tabii ticaretin tabiatı gereği bunu yapmak o kadar kolay olmuyor. Mesela bu ortaklık konusunda, kuruluşlarında içinde

benim de olduğum birkaç güzel örneğin dışında çok büyük işler yapamadık.

Türkiye'deki iş ortaklıklarını zorlaştıran en temel husus, analitik olmak yerine dostluk ilişkilerine bağlı olunması ve yönetim kabiliyetleri açısından yetersiz olunmasıdır.

Bu nedenle işleyen bir ortaklık kurma kültürünü henüz yeterince oluşturamadık.

Bunun için çaba sarf eden kimi üyelerimiz başarılı oldu. Tabii biraz da kişilerin yaptıkları işin buna müsait olması rol oynamıştır. Bir avukat veya tüketim malzemeleri satan bir arkadaşımız, yani farklı yapıdaki üyelerimiz arasında alışveriş daha kolay olabiliyor. Ama bazı üyelerimiz arasındaki işler buna çok uygun olmuyor. Aslında belli bir çaba ve istah var. Paylaşma, birbirimize haber verme var ama bunlar, işin doğası gereği devam edemiyor. Üyelerin, içinde bulunduğu sektörde birlikte çalıştığı tedarikçileri, müşterileri, çalışanlarının oluşturduğu bir ticari network var. Dolayısıyla işveren arkadaşlarımızın kendi üye ilişkilerini kendi iş yerine taşıyıp bu ilişkilerden ticari alışveriş ko-tarması, pratikte o kadar kolay olmuyor. Belki bir şekilde çaba sarf edip bunu çoğaltmaya çalışmak lazım ki zaten kuruluşundan itibaren bu çaba var ama istenen ölçüde olumlu sonuçlar ürettiğini düşünmüyorum.

Son yirmi yıllık süreçte şu yapılmıyordu veya şöyle bir hayalim

vardı ama yapamadık dediğiniz bir şey var mı?

Biraz daha farklı çevrelere ulaşabilsek iyi olurdu. Bu konuda biraz ortodoks politikalar izlediğimizi düşünüyorum.

Bazen kişisel önceliklerimiz veya fikirlerimiz, kurumun gelişimine engel de olabiliyor. Bu tür tutumlar, Türkiye'deki bütün insanlara, farklı inanç ve sosyal gruplara ulaşmaya mani olabiliyor. Karşılaştığımız çeşitlilik veya renklilik, bizim o kesimlere ulaşmamızı engelleyebiliyor. Bunu bir şekilde aşmamız lazım. "Bizim" dediğimiz kesimdeki bütün STK'lar içerisinde sanıyorum bir tek İHH kısmen bunu aşılabildi. Bu da faaliyetlerinin sonucu olsa gerektir. Diğerleri yine kendi mahallemizin insanlarıyla çalışıyor. Yapamadığımız belki en önemli şey bence bu. Kendimizi doğru anlatalım, herkese söyleyecek bir sözümüz olduğunu gösterelim.

Yirmi yıllık iktidar döneminde ilişkilerini menfaate tahvil etmeyen ve çıkar ilişkilerine girmeyen bir pozisyonu hâlâ net bir şekilde koruyor olması da İGİAD'ın başarılı olduğu bir tavidir diye düşünüyorum. Bütün arkadaşlarımız şimdiye kadar bu tür ilişkilerden titizlikle kaçındı ve herhangi bir gayrimeşru ilişkiye girmediler. En azından ben hiç duymadım veya görmedim. Hâlbuki Türkiye'de pek çok kurum, bu ilişkiler üzerinden birtakım şeylere ulaşmaya çalıştı/çalışıyor.

Bu süreçte okurlarımızla paylaşacağınız özel bir anınız var mı?

Bizim gençlik yıllarımızda veya paramızın az, heyecanımızın çok olduğu zamanlarda tamamen kendimiz için, inancımızdan kaynaklanan hayali gerçekleştirmek amacıyla dernekleşmeye gittik. Yani biz bu yola güzel hayallerle başladık. İlk hayallerimizi kendi iş yerlerimizde arkadaşlarımızla uygulamaya giriştik. Dolayısıyla bu faaliyetlerin bizim için ilk göz ağrısı olma durumu var. Yani-

mızdaki çalışanlara uygulayıp uygulamadığımızı kontrol ederek bunları yaygınlaştırmaya çalıştık. O ilk heyecanla yaptığımız işler, bizim en çok önemsenen ve takdir edilen çalışmalarımız oldu ki hâlâ da öyle olmaya devam ediyor. Bunun için oldukça mutluyuz. Bundan sonrasında görev alacak arkadaşlara tabii ki büyük sorumluluklar düşüyor.

Yirmi, yirmi beş yıl sonra belki karınca kararınca bir yerlere gelmiş ama hâlâ her durumda doğruları söylemeye çalışmak, doğru dürüst olmaya gayret etmek, önemli bir idealdir.

Dünyada o kadar çok şey olurken bizim doğruları söyleyerek bugünlere gelebilmemiz çok kolay olmuyor. İnşallah bundan sonra da böyle devam eder diye temenni ediyorum.

Görüş ve tecrübelerinizi bizimle paylaştığınız için teşekkür ederim.
Ben teşekkür ederim, sağ olun.

Ahlaksızlık her yerde

Birkaç sene önce derslerde ahlaksızlık için trafikte emniyet şeridini kullanmayı örnek verdim ve “Emniyet şeridini gereksiz yere kullanmak ahlaksızlıktır” dedim. Bizim delikanlılardan bir tanesi “Çok ağır değil mi bu?” dedi. İsmi üzerinde emniyet şeridi; araban bozulur, çok acil bir zorunluluk olur, buna benzer şeyler için ayrılmıştır. Emniyet şeridinin amacı budur. Bu amacın dışında bunu kullanmak ahlaksızlıktan başka bir şey değildir. Ama biz emniyet şeridini ne kadar çok kullanıyoruz. Gidin bakın, polis olmazsa emniyet şeridi tamamen doludur.

İGİAD’ın kuruluşunun üzerinden yirmi yıl geçti. Siz, kurucular arasında yer alıyorsunuz. Kuruluş sürecini açıklayabilir misiniz? Nasıl bir süreç izlendi, nasıl kararlaştırıldı?

İGİAD kurulmadan evvel İktisadi Girişim Platformu (İGP) diye bir oluşum vardı. Yaklaşık üç sene kadar onun altyapısını arkadaşlarla birlikte hazırladık. Bu arkadaşlardan biri, Ahmet Hilmi Boyraz vefat etti, Allah rahmet eylesin. Biz yedi arkadaş bir araya geldik ve platform olarak devam ettik.

Bizim amacımız, girişimciliğin Müslümanlar arasında daha fazla yaygınlaşmasını sağlamaktı. O zaman

bir şey fark ettik ki insanlar sözünde durmuyor, adil davranmıyor, fırsatçılık yapıyor ve buna benzer bir sürü ahlaki yozlaşma var. Bunu görünce iktisadi girişimin yanında iş ahlakının da olması gerektiğini düşündük.

Ahlak ile girişimi birbirinden ayrı tutarsak bunun tedavi edilemeyecek bir yere doğru gideceğini gördük. Eskiden insanlar sözlerinde duruyorlarmış. Hayatımın ilk dönemlerinde borcu ödememek, sözünü yerine getirmemek gibi bir şey düşünülmezdi. İnsanın sözünde durmaması, büyük bir ahlaksızlıktı. Fakat seksenli yıllardan sonra öyle bir noktaya geldik ki insanlar ahlaken olumsuz

**AHMET
SALİH
KAHRAMAN**

bir noktaya vardılar. Bunun üzerine bu sorun nasıl tedavi edilebilir diye epeyce bir kafa yorduk. Nihayetinde amacımız, girişimcilik ile ahlaki buluşturmak.

Peki, nasıl bir tepki aldı?

Ticarette ahlakın birlikte yer aldığı bir derneğe olumlu-olumsuz yaklaşımlar oldu. Biz ilk dönemlerde zaten birinci, ikinci, en fazla üçüncü halka diyebileceğimiz kesime hitap ediyorduk. Kendi çevremizde tabii ki olumlu karşılandı. İnsanlar zaten bu ahlaksızlıklardan muzdaripti. Gerçi benim bir tezim var.

Pandemi öncesi dünyada en ahlaksız toplum Türkler, ikinci sırada Çinlilerdi. Şimdi bunlar yer değiştirdi. Çinliler bir numara oldu, Türkler ikinci sıraya geçti.

Bunu neye göre söylüyorsunuz?

Toplumdaki gelişmişlik düzeyi, insanların sözlerinde durması, kurallara riayet etme gibi bir sürü ölçü

var. Mesela Almanya’da siz yaya kaldırımının üzerine bir arabanın park edip yaya geçişini engellediğini görmezsiniz. Böyle bir şey hukuken de ahlaken de mümkün değildir. Ama biz çok rahat bir şekilde yaya kaldırımının üzerine arabayı park edip insanların oradan geçmesini engelleyebiliyor, “Hadi sen, arabaların geçtiği yerden geç” diyebiliyoruz.

Birkaç sene önce derslerde ahlaksızlık için trafikte emniyet şeridini kullanmayı örnek verdim ve “Emniyet şeridini gereksiz yere kullanmak ahlaksızlıktır” dedim. Bizim delikanlılardan bir tanesi “Çok ağır değil mi bu?” dedi.

İsmi üzerinde emniyet şeridi; araban bozulur, çok acil bir zorunluluk olur, buna benzer şeyler için ayrılmıştır. Emniyet şeridinin amacı budur. Bu amacın dışında bunu kullanmak ahlaksızlıktan başka bir şey değildir. Ama biz emniyet şeridini ne kadar çok kullanıyoruz. Gidin bakın, polis olmazsa emniyet şeridi tamamen doludur. İşte trafikte bu kadar ahlaksız. O arkadaş iki hafta kadar sonra geldi, “Hocam, çok kötü bir şey yaptınız. Bu zamana kadar emniyet şeridini rahat rahat kullanıyordum. Ama şimdi sizin sözleriniz aklıma geliyor ve emniyet şeridini gereksiz yere bir daha kullanamadım” dedi. Yani birilerinin bunların ahlaksızlık olduğunu söylemesi gerekiyor. Daire ilanlarına bakın. Adam iki yüz metre kare diyor, ama hiç alakası yok. Ölçüyorsun yüz kırk metre kare çıkıyor. Adam on beş

senelik daire diyor, bakıyorsun yirmi beş senelik çıkıyor. Yani ilanla gerçek arasında dağlar kadar fark var. Bir tane mi doğru dürüst olmaz? Dürüst olanlar yüzde beş veya on civarındadır.

Bu kadar ahlaksızlığın yaşandığı bir ülkede insanların ahlaksızlık sıralamasında birinci veya ikinci olması doğal.

Birinciliği pandemi nedeniyle fahiş fiyatlar oluşturdukları için Çin aldı. İkinci sırada hâlen Türkler var.

Peki, neden kaynaklanıyor? Mesela Amerikalılar, Avrupalılar niye böyle değil, ahlak konusunda daha hassas oldukları için mi?

Hep Almanya’yı örnek veriyorum. Almanya’da sistem var. Bizim gibi kuralları delemiyorlar. Delmenin ne demek olduğunu da biliyorlar. Alman vatandaşları, kendi hayatlarını etkileyeceği için kuralların delinmesine karşı çıkıyor. Orada böyle bir şey yaptığın zaman şikâyet ederler. Çünkü kurallar uygulanıyor. Türkiye’de kanun yok mu? Dolu! Trafikle ilgili alabildiğine güzel kanunlar var ve her gün yenilerini çıkarıyorlar.

Bizim buradaki temel sorunumuz, kurallara uymamamız. Kanunlar var ama bunların bir yaptırımı yok. Kanunları yapıyoruz, kenara atıyoruz; yapıyoruz, kenara atıyoruz. Polis, zabıta, kolluk kuvvetleri uygulamıyor.

Örneğin otobüs duraklarında yaklaşık on beş metre olan durak başlangıcı mesafesine kadar herhangi bir araba park edemez. Peki, bunun cezası var mı? Yok. Bu nedenle park ediyoruz ve bunda hiçbir sorun da görmüyoruz.

Kuruluşun üzerinden yirmi yıl geçti. Bu yirmi yılda hedeflerine ne kadar ulaştı, nasıl bir etki bıraktı yirmi yılda?

Faaliyetlerde sürekli aynı şeylerin yapılıyor olması, İGİAD’ın kuruluş felsefesinden kaç tanesine uyuyor? İktisadi girişim, iş ahlakı konusunda yapması gereken şeylerin yüzde kaçını yapıyor. Bilinirliği artırmak, göz önünde olmak o kadar önemli mi?

İGP döneminde faaliyetlerimizi çok fazla duyurmazdık. Buna rağmen programlarımıza yüz elli kişiden aşağı gelen olmazdı. Ama bunlar beş yıldızlı otellerde değildi.

Normal, standart, vasat olan mekânlara insanlar geliyor ve konuşmacı da bulabiliyorduk. Yemek ikramını kendimiz yapıyorduk. Belki garip gelecek ama garsonluk yapıyorduk orada. Tamam, dünya farklı yere geldi. O günden bugüne görünürlük arttı ama ihlâs, samimiyet aynı oranda artmadı. Kimse kusura bakmasın, bu bir gerçek, onu bilelim. Buna göre daha neler yapılabilir, ona bakmamız gerekiyor.

Son deprem faaliyetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Evet, şu anda deprem var. Her

gün depremle ilgili mesaj veya bilgi geliyor. Tamam ama kendi alanımızla ilgili işler yapılmalı. Örneğin Hatay'daki elektronik esnafını organize edip onlara çalışabilecekleri bir yer sunma işini Kızılay organize etti. Hâlbuki oradaki elektronikçileri organize etmek bizim işimiz olmalıydı. Buna benzer mesleki yardımlar yapılabilir. Ama diğerlerinin yapacağı çadırı veya yemek ikramını yapmak bizim işimiz değil. Sen işine yoğunlaş, başka konulara bak. Bu durum sadece bizimle de alakalı değil, neredeyse bütün dernekler böyle bir şey olduğu zaman aynı şeyi yapıyor. Ama bunlar sizin işiniz değil ki.

Derneğin kuruluş amacı ve manifestosu çerçevesinde hareket edilmesi gerekiyor. Tamam, diğeri de olabilir ama o iş için olan dernekler zaten var. Onların çalışma yapması lazım. Sen işine devam edeceksin.

Bölgede seni ilgilendiren, iktisadi hayatın tekrar revize olabilmesi için gereken şeyleri yürütmen lazım. Yani elektronikçiler için yapılanlar makineler, inşaatçılar ve diğer sektörde çalışanlar için de yapılmalıydı.

Peki, İGİAD söylemleriyle, programlarıyla üyelerinin iş hayatını nasıl veya ne kadar etkiledi? Yani emniyet şeridi ile ilgili güzel bir örnek vermiştiniz. Benzeri örnekler veya tespitler var mı?

Şimdi bir örnek vereyim. Derneğin yaklaşık üç yüz küsur üyesi var.

Bu üyeler birbirleriyle yirmi sene içerisinde ne kadarlık bir alışveriş yaptılar? Asıl bunu geliştirmek gerekiyor.

Peki, ne yapılabilir veya nasıl yapılabilir?

Ben sadece belirtiyorum.

İnsanların birbirleriyle iş yapmalarının bir şekilde yönlendirilmesi, önünün açılması gerekiyor.

Örneğin bir insani geçim ücreti öneriyorsun ve diyorsun ki bunu vermeniz gerekiyor. Fakat dışarıdaki adam onun çok daha altında bir ücretle eleman çalıştırıyor. Ondan sonra onunla beraber aynı kategoride aynı fiyatı vermen isteniyor.

Olması gereken paylaşımdır. Gelirlerin ve başka bir sürü şeyin paylaşımı. İşte bunların iyi organize edilmesi gerekiyor. Bunların üzerinde daha çok çalışılması lazım.

Daha somut ve teknik çözüm odaklı faaliyetler mi gerekiyor diyorsunuz?

Kesinlikle ve bunun kalıcı hâle getirilmesi ve bir hayat anlayışına dönüştürülmesi gerekir. Bu mesela Müsiad'da da yok. Bu dönem içerisinde farklı derneklerde de bulundum, bir sürü dernek tanıdım. Oralarda var, biliyor musunuz bunu?

Orada nasıl yapıyorlar?

Çok kolay. Yöneticiler üyelerine "Birbirinizle iş yapın" diyor, bitiyor. Adam kârını zararını düşünmüyor

veya küçük hesaplar yapmıyor. Yani ben şu kadar daha ucuza iş yaptırıyorum, bu kadar daha pahalı iş yaparım demiyor. Birbirleriyle çok rahat bir şekilde paylaşabiliyorlar. Çünkü bütüncül düşünüyorlar. Biz ayrıntılarda veya küçük hesaplarda boğuluyoruz. İşte bu konularla ilgilenmek gerekiyor. Bu hususlara dikkat edildiğinde elde edilecek katma değer zaten deprem döneminde veya fi-

lanca ihtiyaç anında otomatik olarak oraya gidecektir.

Son olarak özel bir anınız veya yirmi yıllık bir geçmişten sonra bu geçmişin üzerine bir tavsiyeniz, öneriniz var mı diye sordum.

Kuruluşunu, manifestosunu geliştirdikten sonra

sağda solda bilinen, ses getirici olan değil, tedavi edici, kalıcı ve insanların hayatına dokunucu işlerin yapılması gerekiyor.

Basit bir örnek vereyim: Bizim üyelerimizden bir tanesi iflas etti. O iflas ettikten sonra bir çözümle alakalı olarak beş kişiden yirmişer

bin dolar toplayıp yardım edelim dedim. Beş kişi bulamadım biliyor musunuz? Şunu öğrendim ki o kadar zengin insan var ama maalesef üyelerimizden bir tanesinin sorunlarına merhem olacak böyle basit bir organizasyonu bile yapamadık. Nerede kaldı yirmi yıllık birikim?

Çok sağ olun, teşekkür ederim.

Sağ olasin, ben teşekkür ederim.

Ticaretin manevi boyutunda **bereket** vardır

Kendi yaptığımız ticarete alıyoruz, veriyoruz, maliyete bakıyoruz, ama işin bir de bereket boyutu var. İnsanlar verdikçe Mevla'm da inşallah onlara bereketiyle verir. Tabii ki ticari hayatta rekabete uyacağız, rekabetten kaçamayız, çünkü rekabet gücün kalmadığında piyasadan silinirsin. Ama bu, iş görenlerimize çok kısıtlı maaş vermemiz anlamına gelmez. İnsani geçim düzeyinde ücret vererek de rekabet gücü korunabilir. Nihayetinde ticaretin manevi boyutu olan bereketi de unutmamak gerekir.

**İBRAHİM
ÖZKAN**

nuyorduk. Daha sonra bunun kurumsallaşması gerektiğini, tüm topluma yayılmasını, en azından böylesi bir bakış açısıyla hareket eden bir derneğin eksikliğini hissettik ve derneği kurmaya karar verdik. Daha sonra

da kuruluş aşamasına, dernekleşmeye geçtik. İGİAD'ın kuruluşu kısaca bu şekilde oldu.

Bu derneği kurmaktaki amacınız neydi?

Biliyorsunuz bilhassa o dönemlerde iş ahlakında genel bir çöküş vardı maalesef.

Biz kendi aramızda, en azından kendi çevremizde iş ahlakını yaymayı düşünürken topluma da bir mesaj vermemiz gerektiğini fark ettik. Bu saikle dernek kurulumuna geçtik.

Topluma en azından böyle bir iş ahlakı derneği olduğunu, iş ahlakı-

Derneğimizin kurucuları arasındasınız ancak okurlarımız açısından sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

İsmim İbrahim Özkan, 1972 Erzincan Kemah doğumluyum. Üç çocuk, iki torun sahibiyim. Ticarete önce kahvecilikle başladım. 1987 senesinde hırdavat sektörüne Perşembe Pazarı'nda girdim. Şu anda Dudullu'dan Çavuşbaşı'na geldik. Hırdavat Makine Pazarlama olarak yaklaşık otuz beş senedir bu sektördeyim. Sektörde yerli bayiliklerimiz, ithal ürünlerimiz var. Türkiye'nin altı bölgesinde ürünlerimizin dağıtımını pazarlamacılarımızla yapıyoruz.

İGİAD'da ne tür görevlerde bulundunuz?

Çok uzun süreli kalmamakla birlikte mali işlerde görev aldım. Bir beş

sene kadar oldu ve daha çok işin parasal kısmıyla ilgiliydi. Görevde bulunduğum dönemde kurumun mali işlerinden sorumluydum.

İGİAD'ın kuruluşunun üzerinden yirmi yıl geçti. Kuruluş sürecini anlatabilir misiniz? Neler yaşandı? Nasıl karar verildi? Kimlerle istişare edildi?

İGİAD'dan önceki çalışmaları İktisadi Girişim Platformu (İGP) adı altında yapıyorduk. En azından kendi arkadaş çevremizde iş ahlakını nasıl yayarız, ne yaparız diye istişare ediyorduk. Girişimciliği geliştirmek adına şirketlere gidiyorduk. Hatta iş geliştirmeyle alakalı o dönemlerde yapmış olduğumuz faaliyetlerin genel eğilimini hâlâ takip ediyoruz. Firmalara gidip ziyaretlerde bulu-

nın önemini anlatmaya başladık. Yirmi senedir de arkadaşlarımız biz bıraktıktan sonra -Allah razı olsun- her gün büyüterek bu misyonu sürdürdüler. İnşallah topluma faydalı bir şey olmuştur diye düşünüyorum.

Dernek hangi ilkeler üzerine kuruldu?

Tabii ahlak başta geliyor.

Yanımızda çalıştırdığımız arkadaşların hakları, hukukları her şeyin önündedir.

En azından ücretlerin belirlenmesinde insani geçim düzeyine dikkat edilmesi, çalışma haklarının savunulması, temel ilkemiz olmuştur. Daha sonra bu ilkeler ayrıntılandırıldı veya maddelendirildi ama temelde ahlak ve hukuk ilkeleri üzerine kurulmuştur.

Genelde iş adamları derneği veya girişimciler derneğinde ahlak konusu pek gündeme getirilmez. Ahlakın bu derece vurgulanması veya ön plana çıkarılması nasıl bir tepkiye yol açtı? Olumlu-olumsuz, yakın-uzak çevrenizden nasıl geri dönüşler aldınız?

Yakın çevremizde tabii ki olumlu karşılandı. Zaten bir Müslümanın veya bir insanın yapması gereken, iş ahlakına riayettir.

Maalesef toplumda maddiyata dayalı eğilimler güçlü olduğu için ahlak iyice dejenere olmuştu. Bununla alakalı önce kendimizi düzeltmemiz gerekirdi.

Yani “Ne yapıyoruz, ne ediyoruz? Kendimizde eksiklikler var mı? Bunlara bakalım” dedik. Sonra işverenlerimizin girişimlerini artırmaya yönelik ne tür çalışmalar yapabiliriz diye düşündük. Tabii bunu yaparken toplumda yavaş yavaş örnek olmaya başladık. Bu örneklik inşallah faydalı olmuştur.

Bu yirmi yılda pek çok faaliyette bulunuldu, iş dünyasının gündemini oluşturan girişimler yapıldı. Peki, kuruluş hedeflerine ne kadar ulaşıldı? Yirmi yıl sonra bir muhasebe yapıldığında ne söylemek istersiniz?

Aslında yirmi yıldaki üye sayımız, tahmin ediyorum şu anda üç yüz eli civarındadır ve şubeleşmemizi de çok fazla yapamadık. Bunu çok geliştiremediğimizi görüyorum. Ama en

azından Ankara'da iş ahlakıyla alakalı bir şeyler olduğunda bizim de söz sahibi olduğumuz bir duruma geldik.

Elhamdülillah bu konuda Ankara'da bizim görüşlerimiz de alınıyor. Bu çok faydalı, önemli ve olması gereken bir başarıdır. Bunda başarılı olduk diye düşünüyorum. En azından devletin işle alakalı düzenlemelerinde görüş alınır bir dernek haline geldiğimizi düşünüyorum.

Bu anlamda derneğin amacına ulaştığını görüyorum. İnşallah bundan sonra da büyüyerek yoluna devam eder.

Derneğin bu söylemi ve duruşu, üyelerin iş hayatını ne kadar etkiledi, iş hayatına olan etkisi ne düzeyde?

Aslında iş hayatına etkisinin olmaması gerekir. Çünkü üyelerimizi seçerken zaten iş ahlakına uygun olanları dikkate alıyoruz. Üyelerimizin geçmişte de bu kriterlere uygun olarak ticaret yaptıklarını düşünüyorum. Ama tabii ki bilhassa ücret gibi bazı noktalarda üye olmalarının faydası olduğu açıktır. Dediğim gibi üye yaparken zaten kriterlerimiz var ve o kriterlere uyuyorsa üye alıyoruz. Bu hususta köklü bir değişiklik olacağını düşünmüyorum, olmaması da gerekir zaten. Eğer biri derneğin üyesiye iş ahlakına riayet eden biridir.

İGİAD'ın en çok gündeme getirdiği hususlardan biri insani ge-

çim ücretidir. Bu, üyeler arasında ne kadar uygulanıyor?

Ben tahmin ediyorum yüzde doksan civarındadır ama aslında yüzde yüz uygulanması gerekir. Yine de en azından yüzde doksanın uyguladığını zannediyorum. Tabii ki elimde bir veri yok, bu sadece bir tahmin. Elbette yüzde yüzünde uygulanması gerekir.

İşin bir diğer boyutu da piyasadaki rekabet gücü. Bunu uygulamanın rekabet gücünü zayıflattığı söylenebilir mi?

Vallahi ben ona pek katılmıyorum, yani netice itibarıyla kendi yaptığımız ticaretle de alıyoruz, veriyoruz, maliyete bakıyoruz, ama işin bir de bereket boyutu var.

İnsanlar verdikçe Mevla'm da inşallah onlara bereketiyle verir. Tabii ki ticari hayatta rekabete uyacağız, rekabetten kaçamayız, çünkü rekabet gücün kalmadığında piyasadan silinirsin. Ama bu, iş görenlerimize çok kısıtlı maaş vermemiz anlamına gelmez.

İnsani geçim düzeyinde ücret vererek de rekabet gücü korunabilir. Nihayetinde ticaretin manevi boyutu olan bereketi de unutmamak gerekir.

Üyelerin dernekle değil de kendi aralarındaki ilişkiler nasıl? Yani çok profesyonel mi yoksa bir aile ortamı oluştu mu? Kendi aralarında kişisel veya iş ilişkilerini geliştirebildiler mi?

Evet, bir aile ortamı oluştu. Ben son zamanlarda biraz uzağım karşıda olmamız vesilesiyle ama en azından pazar günleri düzenlenen piknikler, kahvaltılar, yürüyüşler, bunlar bir aile ortamı oluşturdu. Bunun yanı sıra iş ilişkilerinde kurmuş oldukları WhatsApp grubu, ticaret grubu, üyeler arasındaki ticareti biraz daha artırdı. En azından bir üye, bir iş yapacağı zaman WhatsApp grubundan yazarak bilgi alışverişinde bulunabiliyor ve önceliğini İGİAD üyelerine verebiliyor.

Yirmi yıl sonra şunu daha iyi yapabiliirdi veya yapması gerekirdi dediğiniz bir şey var mı?

Derneğimiz menfaat amaçlı bir

dernek olmadığı veya hiç kimse menfaat gözetmediği için üye sayısının az olduğunu düşünüyorum.

Bu konuda biraz eksiklik görüyorum. Çünkü İGİAD yirmi senede çok az üyeyle gidiyor. Biraz daha uğraşsak daha çok üye yapabiliriz. Akabinde de aynı zamanda şubeleşmeyi de yapmamız lazım. Yani sadece İstanbul merkezli kalmamalı, şubelerimizi biraz daha yaygınlaştırmamız gerekir. Tabii bunun yanında Ankara'yla da daha çok içli dışlı olmamız gerekir. Tabii ki şu anda yapılmıyor anlamında söylemiyorum ama daha fazlası yapılabilir diye düşünüyorum.

Bu dönemde gerek dernek faaliyetleri gerekse iş hayatınızla

İlgili özel bir anınız var mı?

Tabii ticarete zaman zaman çok enteresan olaylarla karşılaşıyoruz. 1990'lı yıllarda ticarete başlayıp ilk dükkânı açtığımda sermayemin yüzde ellisini kaybetmiştim.

Hiç unutmuyorum, yılın son gününü beş bin TL'lik bir çekim kalmıştı. Dükkânda da az bir malım bulunuyordu. Çeki ödemek zorundaydım. Yılbaşıydı ve kimsenin işe gelmediği bir gün ben dükkânımı açmışım. Mevla o gün bana bir müşteri gönderdi ve o müşteri, dükkândaki bütün malları alarak çekimi mahcup olmadan ödemeyi nasip etti. Yani ben şuna inanıyorum:

Ticarete halis niyetli

olduktan sonra Mevla her zaman yanımızdadır. Yeter ki art niyet olmasın.

Ayrıca şöyle bir anım da oldu: Bir toplantıda bütün üyelerimize sordular, aynen sizin sorduğunuz gibi. "Derneğe üye olduktan sonra hayatınızda ne değişti?" diye. Vallahi dedim hayatımda çok fazla bir şey değişmedi çünkü her şeyin şartına zaten uyuyorduk, gene uyuyoruz. Bende değişen tek şey, -o dönemde mali sıkıntılar vardı- kafamda on tane saç vardı, beşi daha gitti. Bir espri konusu olmuştu o zaman.

Teşekkür ederim, ağzınıza sağlık.
Siz de sağ olun, çok teşekkürler.

Ahlak ile girişimcilik birbirini tamamlar

Girişimcilik tarafı eksik kalan, iş idaresini eksik yapan ya da yanlış karar veren iş adamının ahlakiliğini sorgulamak çok zor. Girişimciliğini hakıyla yapıyorsa, işletme kâr ediyorsa, buna ahlakiliği eklemek daha kolay. Ama ürün fiyatlamada sıkıntı varsa, iş adamı kendini zor döndürüyorsa, hayat mücadelesinde ne olacağını kestirmek zor. Çünkü “Faize girme, ödemelerini zamanında yap” diyorsun ama sizin söyleminiz ile muhatabın gerçekleri arasında çok fark var.

Siz İGİAD’ın kurucularından birisiniz. Kuruluş sürecini bir de sizin ağzınızdan dinleyebilir miyiz?

Dernek kurulmadan önce belirli bir grupta evlerde toplanıp iş hayatı ve İslami konular üzerine sohbetler ediyorduk. Sonra İktisadi Girişim Platformu (İGP) diye bir oluşuma gittik. Platformun faaliyetleri, evlerde yapılan sohbet ve toplantılarla başladı ve zamanla belirli bir Yönetim Kurulu şeklinde gelişti. Konu iş dünyasının gelişmesi, işlerin büyütülmesi ve ticaretin ahlaklı bir şekilde yapılması üzerineydi. Tüccarların ahlakının düzeltilmesi, yanlışlıkların giderilmesi, iyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak üzerine bir fikir birliği vardı. Sonra bunları ete kemiğe büründürelim denildi ve derneği kurmaya karar verdik.

O zaman herkes amatör bir ruhla her yere yetişiyordu. Yazar da

bizdik, çizer de bizdik. Zamanla yavaş yavaş profesyonel ekipler oluşmaya başladı.

Sekreterya oluştu, bazı işler dışarıya ihale edildi. Alanında uzman olan hocaları davet ettik, seminer verdirdik. Hangi konulara ihtiyacımız olduğunu tespit ettik. Dernekteki görevler belirli dallara ayrıldı; iş geliştirme, eğitim, teşkilatlanma gibi komisyonlar oluştu. Bu dönemde ideallerinin peşine düşen bir amatör ruhla çalışıldı.

Buradaki amacınız ahlakla girişimciliği sentez yapmak mıydı?

Evet, aynen öyle. İyi ve ahlaklı girişimcilik ile çağdaş bilgilerle donanmış girişimciliği sentez yapmaktı. Yani hem ahlaklı, kendi kültür kodlarını bilecek hem de çağın gerektirdiği şekilde girişimcilik ruhuna sahip olacak. Zor bir seçimdi, ancak

ORHAN SAĞLAM

bereketli işler yapıldı. Mutlaka birileri bir şeyler almıştır diye düşünüyoruz.

Zor bir tercihti dediniz. Bu tercihin zorluğu nereden kaynaklanıyor?

Biz bereketi arzuladık. Bereketli kâr nasıl elde edilir

diye düşünürken meselenin fıkhi boyutu devreye girdi. Uhrevi meseleler seminerlere, konuşmalara, diyaloglara, iş birliklerine dâhil oldu.

Bu tür konuların yerleşmesi, insanların ruhlarında bir karşılık bulması zaman alıyor. Ama hayat da hızlı akıyor. Ne kadar yerleştiğini, insanlarda ne kadar karşılık bulunduğunu ben şahsen ölçemedim. Ama kendi hayatımda bir karşılık bulunduğunu söyleyebilirim.

Nasıl bir karşılık buldu?

Ben uzun süre Eğitim Komisyonu’nun başkanlığını yaptım, bu birimde görev aldım.

Bu göreve 2003 yılında başladım ve uzun süre çalıştım. Bu zaman zarfında Eğitim Komisyonu'ndaki faaliyetlerden edindiğim bilgileri hâlâ mali müşavirlik mesleğimde kullanıyorum.

Ben kendi müşterilerimle, meslektaşlarımla burada edindiğim bilgiyi paylaşıyorum. Bu süreçte edindiğim tecrübenin faydalarını her zaman görüyorum.

Burayı biraz daha açabilir misiniz?

Biz ortaklık kültürü, ikinci kuşağın değişimi ve iş akışlarıyla alakalı çalışmalar yaptık. İş âlemine seminerler verdik. Bazen hocaları ziyaret ettik.

Ahlaki ve iktisadi alanda o seminerlerden ve hocalardan edindiğim bilgileri hâlâ kullanırım.

Bazen müşterilerime burada böyle bir şey yapmak lazım derim. Çünkü bunların hâlâ karşılığı var. İkinci kuşağa iş devreden müşterilerim var. Onlara ikinci kuşak konusunda tavsiyelerimiz olmuştur. Nihat Erdoğan hocanın hazırladığı "İşletmelerin İkinci Kuşağa Devri" çalışması var. O çalışmanın yeni bir hâlinin hazırlanmasının gerektiği konusunda ısrarlı söylemlerim olmuştur.

Eski kuşak ile yeni kuşağın işe bakış açısı arasında büyük farklar var. Hâliyle bugünkü nesil ile yaklaşık yirmi

yıl sonraki gençlerin iş yapış biçimleri, farklı donanımları gerektiriyor.

Bunların da çalışılıp çeşitli boyutlarının ortaya konulması lazım. Çünkü bizim zamanımızda seminerlerimize çocuk olarak gelenler şimdi iş yerlerinde yönetici olarak çalışıyorlar.

Yirmi yıl oldu. Bu yirmi yılı değerlendirirseniz ne söylemek istersiniz?

Yapacak çok şey var, meydan boş. Kim taş koyarsa Allah razı olsun. Ne yaparsak karşılığı vardır. Toplumun bildiği ile olması gereken bilgi arasında çok fazla mesafe var. Dolayısıyla ne yaparsak karşılık bulur mu? Toplum da değişti, insanlar teveccüh eder mi? Böyle bir problem de var.

İGİAD'ı gelecek yirmi yılda nerede görüyorsunuz veya nerede görmek istersiniz?

Burada sermayedar üyelere büyük görevler düşüyor. Yani sermayedarlar ya da sanatçılar, aslında toplumun yıldızlarıdır. Sıradan çalışanlar ya da iş sahiplerinden daha büyük etki alanları vardır.

Güçlü sermayedarların olumlu bir şeyler yapmaları, örneklik teşkil eder. Eli kalem tutan yazarlar, toplumda önde olan sanatçılar ya da iş dünyasındaki sermayedarların örneklik göstermeleri toplumu etkiler. Dolayısıyla dernek içerisindeki sermayedarların olumlu

davranışlarının daha etkili olacağını düşünüyorum.

Var olanların daha da güçlenmesi, eksik olanların tamamlanması temennisiyle diyeyim.

Derneğin ahlaki söylemi, üyeler üzerinde ne tür bir etkide bulundu? Sizin herhangi bir gözleminiz var mı bu hususta?

Ben eğitim alanındaki olaylardan bahsedeyim. Girişimcilik ve ahlak üzerine yaptığımız seminerlerde şöyle bir sonuç çıkıyor.

Girişimcilik tarafı eksik kalan, iş idaresini eksik yapan ya da yanlış karar veren iş adamının ahlakiliğini sorgulamak çok zor. Girişimciliğini hakıyla yapıyorsa, işletme kâr ediyorsa, buna ahlakiliği eklemek daha kolay. Ama ürün fiyatlamada sıkıntı varsa, iş adamı kendini zor döndürüyorsa, hayat mücadelesinde ne olacağını kestirmek zor.

Çünkü "Faize girme, ödemelerini zamanında yap" diyorsun ama sizin söyleminiz ile muhatabın gerçekleri arasında çok fark var.

Üyeler arasındaki ilişkiler nasıl? Yani hem bireysel-medeni hem de iş ilişkileri istenilir düzeyde mi?

Şahsen benim artık çok yoğun bir ilişkim yok. Hayat bazen tercih ve yol değişikliğine sebep olabiliyor. Bu

nedenle şu anki ilişkiler konusunda yorum yapamam.

Bu süreçte okurlarımızla paylaşacağınız özel bir anınız var mı?

Bereket konusu kafamı hep kurcalardı. İş adamı verdikçe serveti nasıl bereketlenir? Hâlbuki iktisatçı olarak düşünürsek servetin artması için kişinin kazanması, kâr etmesi lazım. Bunu dünyevi olarak da izah etmek oldukça güç.

Kâr ve bereket kavramını konuşmak için ilahiyat fakültesine gitmiş, hocalarla -yanılmıyorsam Yaşar Düzenli hocaydı- konuşmuştuk. Dedim hocam biz verdikçe malımız neden bereketlenir? Hoca şöyle söyledi: Çalışırken eller kirlenir ve yemek yemeden önce elini yıkarsın. Çünkü temiz elle yemek yemek istersin. Elini yıkadığın zaman elinden akan kirli su, malının bereketsizliğini, kötülüğünü alıp götürür, sana temiz el kalır. İşte o, bereketir demişti. Böyle anlatmış, beni çok etkilemişti. Ondan sonra bereket konusunda yanılmıyorsam hem bir dergi sayısı çıktı hem de bir seminer yapıldı.

Biz berekete talibiz. Ama bir yandan da kâr etmemiz lazım. Hem kârlı hem bereketli ticaretimiz olur inşallah.

Ağzınıza sağlık, teşekkür ederim.
Rica ederim, eyvallah, sağ olun.

Önemli olan **kemiyet** değil **keyfiyet**tir

Daha fazla sayılara ulaşılabilir miydi? Belki, ama burada önemli olan sayısal çoğunluk değildir. Bilakis mevcut sayının oluşturmuş olduğu etki ve toplumdaki algıdır. Bence mevcut marka değeri veyahut da piyasadaki üye sayısının çok daha üzerinde faal bir kurum var. Özellikle yayınlarıyla, toplumda oluşturmuş olduğu hassasiyetle ilgili etkiyi çevremde de görebiliyorum ve bu konuda ciddi anlamda referans olmuş durumda. Dolayısıyla bir başarı söz konusudur.

Derneğin kuruluşu nasıl gerçekleşti? Kısaca açıklayabilir misiniz?

Derneğin kuruluşu 2003 yılında gerçekleşti. Ben, kuruluştan 1-1,5 yıl önce gruba dâhil olmuştum. O dönemde Tevhid Vakfı vardı ve vakıf camiasındaki arkadaşlarla beraber bir platform olarak temelleri atıldı. İktisadi Girişim Platformu adıyla bir oluşum gerçekleştirildi ve daha sonra kurulacak olan derneğin genel çerçevesi çizildi. Bu işin öncüsü olan başka arkadaşlar da vardı ama biz altı-yedi arkadaş, ilk önce evlerde toplanarak, çeşitli planlamalar yaparak, yılda iki sefer geniş çerçevede istişare toplantısı düzenleyerek bu işe giriştik. Bu toplantılarda bir yanda geçmiş yılın değerlendirmesi yapılır diğer yanda da ortaklıklar veya ücret konuları ele alınırdı. Platform döneminde bu konuları gündemleştiriyor, kendi iç bünyemizde biraz daha dar kapsamlı çalışmalar

yapıyorduk. Sonrasında bu işin daha profesyonelce olması, bir tabela veya bir çatı altında daha geniş kitlelere ulaşılması gerektiği düşüncesiyle dernekleşme kararı alındı. O gün yönetimdeki arkadaşlar farklı öneriler getirdiler ve bunların neticesinde Çamlıca'daki bir iş merkezinde yaklaşık iki yüz metrekarelik bir ofis tutuldu ve kuruluş gerçekleşmiş oldu.

Siz derneğin kurucularından birisiniz. Bunun dışında bir görev aldınız mı?

Kuruluş döneminde iki veya üç sene İş Geliştirme Komisyonu başkanlığı yaptım. Komisyonunda arkadaşlarla birlikte çalıştım. Ayrıca o gün için oluşturulan Borç Fonu vardı, bir süre ilgilenmiştim. Bugünkü Karz-ı Hasen Sandığı'nın ilk versiyonu olduğunu söyleyebilirim. Zannediyorum buradaki fonlar deprem bölgesine gönderilecek veya belki

de yeniden aktif hâle getirilecek, bu konuda çok net bir bilgim yok. O gün için biraz daha amatör, biraz daha kapalıydı, sadece üyeler nezdinde işleyen bir kurumdur. Üyelerimizin günlük ihtiyaçlarını giderebilmek amacıyla düzenlenmişti. Bu noktada söz senettir diyerek yola çıkmıştık.

Tabii faize bulaşmama noktasında üyelerimize tavsiyede bulunuyoruz ama bunun ötesine geçip belli ölçüde destek olmamız da gerekiyordu.

Veyahut da faizin haram olduğunu iddia edip insanları faize bulaştırmamaya çalışırken insanların ihtiyacına da el atmak gerekiyordu. Oluşturulan infak bütçesiyle belli bir süre üyelerimize borç vererek o gün için yüklerini hafifletmiş olduk.

Peki, ahlaka yapılan vurgu çevrenizde nasıl karşılandı?

Ben Perşembe Pazarı kökenliyim. Makina sektöründe faaliyet gösteriyorum. İş yerimiz şu an Dudullu'da bulunuyor. Perşembe Paza-

n'nda o gün için sektörel düzeyde birçok dernek vardı. Tabii oradaki bütün çaba, sektörün sorunları, ticari gelişim, iktisadi hayat üzerineydi. Bizim farklılığımız, ahlaki ön planda tutmaktı. İlk başta biraz garipsendi, "Bu konuyla ilgili dernek mi olur?" veya "Bu konuda faaliyet mi olur?" diye ama biz bu konuya inanmıştık ve bugün de aynı noktadayız. Neticede bu tavır, bizim öncelikle İslami hassasiyetimizden kaynaklanıyor. Bu konunun mutlaka gündemde olması gerekiyor. Bunun alt başlık olarak birçok noktası var. Yani yalan söylemeyeceksin, düzgün ticaret yapacaksın, helal kazanacaksın ve kazandığını hakkaniyetle paylaşacaksın.

Çalışanına hakkını zamanında teslim edeceksin, ödemesini geciktirmeyeceksin.

Eğer imkânın varsa onun hayat standardını daha iyi hale getirmek için hakkının da üzerinde vereceksin. O gün için önerilerimizin genel çerçevesi buydu. Kısaca helal kazancın adil bölüşülmesi eksenli bir iş hayatı öngörüydük. Temel prensiplerimiz bunun üzerine kuruluydu. Tabii bunu çevreyle paylaştığımızda ilk etapta biraz garipsendi. Ama hiç ummadığımız çok farklı arkadaş çevrelerinden de olumlu tepkiler aldık. Özellikle ilk üç-dört yılı oldukça dolu dolu yaşadık ve hızlı bir gelişme sergiledik. Tabii sayısal büyüme konusunda biraz tutuk kaldık. Belki mevcut duruma bölgesel veya butik bir oluşum da diyebiliriz. Ama ciddi anlamda topluma mal oldu. Bugün gerek yayınlarıyla gerek diğer faaliyetleriyle

le birçok yerde referans haline geldi. Üniversitelerde dahi ders olarak okutulmaya başlandıysa demek ki ciddi anlamda mesafe kat etmişiz.

Kuruluşunun üzerinden yirmi yıl geçti. Bu yirmi yılı değerlendirmek gerekirse ne söylemek istersiniz?

Bu hususta belki sayısal verilere bakılabilir. Şu veya bu veriye göre bir değerlendirme yapılabilir veya hut da dernek merkez yönetiminin bir değerlendirmesine girilebilir. Bazı konularda öngörülen noktada olunmayabilir.

Daha fazla sayılara ulaşılabilir miydi? Belki, ama burada önemli olan sayısal çoğunluk değildir.

Bilakis mevcut sayının oluşturmuş olduğu etki ve toplumdaki algıdır. Bence mevcut marka değeri veya hut da piyasadaki üye sayısının çok daha üzerinde faal bir kurum var. Özellikle yayınlarıyla, toplumda oluşturmuş olduğu hassasiyetle ilgili etkiyi çevremde de görebiliyorum ve bu konuda ciddi anlamda referans olmuş durumda. Dolayısıyla bir başarı söz konusudur, zaten başarısızlık diye bir şey mümkün değil. Aslında hedefe ulaşıldığı yirmi yıllık süreçte önemli pek çok faaliyet yapıldı.

Bu faaliyetler içerisinde sizin en çok önemseydiğiniz hangisi?

Üyelerle beraber yapılan yurt dışı seyahatleri oldukça önemsiyorum. Bu seyahatlerde üyeler, biz de dâhil olmak üzere, kendilerini önemli ölçüde geliştirdiler. Tabii ki Türkiye'nin o günkü koşullarında ihracat-ithalat

veyahut da şirketlerin gelişimi zor bir durumdu. Bunun için çeşitli teşvikler veriliyordu. Yurt dışı fuar ziyaretleri özendiriliyordu.

Özellikle ilk üç-dört yılda heyetler halinde yapılan yurt dışı fuar ziyaretleri bizlere ciddi anlamda katkı sağladı.

Bu seyahatler hem ufkumuzu açtı hem de tanışıklığı ve yakınlaşmayı geliştirdi. İlk yurt dışı seyahatimde Çin'e gittim. Daha önce giden arkadaşları referans aldım ama kendi başıma gittim. Üstelik ilk yurt dışı tecrübem olmasına rağmen ithalat yaparak geldim. Bu benim adıma çok ciddi ve çok olumlu bir gelişmeydi. Bu sayede yeni bir marka oluşturdum ve bir başlık açmış oldum. Şu an ithalatımız belki çok büyük oranda gelişmedi ama işimiz çok gelişti elhamdülillah. Şu an işimin yüzde on beşi, bu seyahatte kurduğum bağlantılar sayesinde gerçekleşmektedir. Birçok kimsede özellikle yurt dışıyla ilgili ciddi anlamda olumlu gelişmeler oldu. Benim gelişmemi sağlayan en önemli olay budur.

Ahlaki olarak da biz zaten muhatap olduğumuz üyeler veya kurucular olarak bu konuda belli hassasiyeti ve standardı olan kimseleriz. Diğer bir fayda da yapılan seminerlerde, özellikle yayın faaliyetlerinde ortaya çıktı. Yayın faaliyetlerinin çok müthiş bir desteği oldu. Bültenlerde veya diğer sunumlarda görülebilir. Bu yayınların belediye, fabrikadaki, sokaktaki insanların masasında, sehpasında bulunması, özellikle iş ahlakı konusuna insanların ilgisini ciddi

anlamda çektii ve karşı mahalle diye tabir edebileceğimiz kişiler üzerinde bile olumlu bir algı oluşturdu veya hut da en azından onların da gündemine girmiş oldu. Yıllık periyotlarda yapılan iş ahlakı zirvelerinin önemli bir etkisi olmaktadır. Dolayısıyla birçok anlamda fayda sağlamış oldu.

Tabii, malumunuz, 6 Şubat'ta on bir ilimizi etkileyen büyük bir deprem oldu. Bu depremde millet olarak harekete geçtik, depremzedelere yardım etmek için elimizden geleni yapmaya gayret ettik. Bu noktada İGİAD'ın yapmış olduğu faaliyetler takdire şayandır. Depremi ilk saatlerinden itibaren olaya müdahale edilmiş, yardım ekipleri oluşturulmuş, ilgili çalışmalar organize edilerek örnek bir tutum sergilenmiştir. Bağışçılardan polar kumaş alınmış, tekstilci gönüllüler tarafından dikilen binlerce battaniye bölgeye ulaştırılmıştır. Daha sonraki günlerde konteynırlar gönderilmiş, gıda yardımları yapılmıştır.

Üyeler arasındaki ilişki nasıl? Yani hem bireysel-medeni ilişkiler hem de iş ilişkisi anlamında?

Burada önemli bir ayrıntı var. Özellikle pandemi öncesi ve sonrası diye bunu ayırmak gerekir. Nihayetinde pandemide bir boşluk oluştu. Bu dönemde toplantılar veya insanların birbiriyle görüşmeleri gibi birçok şey online olarak yapıldı. Tabii bu biraz kopukluğa neden oldu. Hâlâ bugün bile bazı şeyler online olarak yapılıyor. Ama bu konu, insanların sosyalliğiyle de alakalı.

Geçmişte diyalogları iyi olan arkadaşlar birlikte ortaklıklar oluşturdular. Ama birbiriyle irtibatlı olmadığı halde ticari olarak birlikte iş yapan arkadaşlarımız da var.

Bunu da görebiliyoruz. Benim şahsen çok fazla işim olmadı. Ama iş yerimizin cephesini, doğramalarını bir üyemize yaptırmıştım.

Bundan sonraki yirmi yılda İGİAD'ı nerede görüyorsunuz?

Bir toplumun varlığı için ortak ihtiyaçları karşılayan organizasyonlar kurmak kaçınılmazdır. Bunların önemli bir kısmını resmi kurumlar oluşturmaktadır ancak sivil toplum örgütleri de bir o kadar önemli ve zorunludur. Bireyin toplumsallaşması, ortak bir kültür, duygu ve bilinç geliştirilmesi, çoğunlukla sivil yapılar eliyle gerçekleşir. Yani bir insan kitlesini millet haline getiren, sivil yapılarıdır. İGİAD, bu bilinçle toplumun iktisadi hayatını daha verimli kılacak girişimcilik kültürü, ortaklık becerisi, yatırım gücü gibi hususları geliştirmekle birlikte elde edilen katma değeri daha adil paylaşımını veya insanca yaşamı sağlayan tutumunu daha güçlendirip çeşitli araçlarla geliştirerek Türkiye'nin yarınlarına damga vurmalıdır.

Teşekkür ederim, sağ olun.

Ben teşekkür ederim. Kolay gelsin.

İGİAD'DA 20. YILINI DOLDURAN ÜYELERİMİZ

**AHMET
DURAN**

**AHMET
SALİH
KAHRAMAN**

**DAVUT
ŞANVER**

**HÜSEYİN
AKKUŞ**

**HÜSEYİN
DİNÇEL**

**İBRAHİM
ÖZKAN**

**İSMAİL
ÖZKAN**

**LÜTFİ
SUNAR**

**MEHMET
AKTAŞ**

**MEHMET
ÇAKAR**

**MUSTAFA
BALCI**

**NECATİ
ÖZKAN**

**ORHAN
SAĞLAM**

**ÖMER
AKKUŞ**

**RECEP
ÖZKAN**

**SÜLEYMAN
SADIK
ÖZKARA**

**ŞAHİN
ÖZKARA**

**ŞÜKRÜ
ALKAN**

**YAŞAR
SEKİZ-
KARDEŞ**

**YILMAZ
YAMAN**

VEFAT EDEN ÜYELERİMİZ

**AHMET
DİLEK**

VEFAT TARİHİ
HAZİRAN 2015

**ORHAN
TUTAR**

VEFAT TARİHİ
AĞUSTOS 2018

**MURAT
ÖZMALI**

VEFAT TARİHİ
HAZİRAN 2021

**AHMET
HİLMİ
BOYRAZ**

VEFAT TARİHİ
EYLÜL 2021

RAHMETLE ANIYORUZ

şimdi **birlik** zamanı

7 ŞUBAT

8 ŞUBAT

9 ŞUBAT

10 ŞUBAT

15 ŞUBAT

14 ŞUBAT

13 ŞUBAT

12 ŞUBAT

16 ŞUBAT

10 MART

13 MART

23 MART

21 NİSAN

9 NİSAN

8 NİSAN

3 NİSAN

şimdi **birlik** zamanı

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği olarak Kahramanmaraş merkezli 11 ilimizde meydana gelen depremin ilk gününden itibaren teyakkuza geçtik.

- Depremin ikinci günü - Üye iş yerlerimizde battaniye yaptırarak İHH - İnsani Yardım Vakfı üzerinden deprem bölgesine ulaştırılmıştır.
- Depremin üçüncü günü - Bölgedeki profesyonel ekipte el yaralanmaları ile ilgili cilt onarıcı bakım kremlerimiz MÜSİAD koordinasyonunda bölgeye ulaşımı sağlanmıştır.
- Depremin yedinci günü - çadırların zeminine serilmek üzere 10.000 m2 10 mm izolasyon levhası bölgeye ulaştırılmıştır.
- Depremin ilk iki haftası - İGİAD olarak nakdi yardımlarımız AFAD ve İHH üzerinden yapılmıştır.
- Depremin ilk iki haftası - İGİAD Karz-ı Hasen sosyal yardım fonuna ayrılan bütçe deprem bölgesine AFAD'a gönderilmiştir.
- Depremin birinci ayı - Hatay Kızılay Şubesi ve Hatay Elektronikçiler Odası iş birliğinde işyerlerini kaybeden esnafa verilmek üzere Hatay Valiliğinin tahsis ettiği minibüs garajında bulunan 193 işyerinin ihtiyaç duyduğu 22 kalem alet, edevat, makine ihtiyacı hırdavatçı üyelerimiz tarafından karşılanmış Kızılay'a teslim edilmiştir.
- Ramazan ayının ilk günü - Kahramanmaraş'ta kurulan iftar çadırında Ramazan'ın ilk iftarını İGİAD vermiştir. İftar organizasyonunu Hak İnsani Yardım Derneği yapmıştır.
- Ramazan ayının ilk haftası - Deprem bölgesinde depremzedelerin ihtiyaçları daha öncelikli olduğundan 28 Mart 2023 tarihinde düzenlenecek İGİAD İftarı iptal edilerek iftara ayrılan bütçe deprem bölgesine AFAD'a gönderilmiştir.

- Ramazan ayı içerisinde - İHH - İGİAD işbirliğinde deprem bölgesinde depremde ailelere dağıtılmak üzere gıda kolisi bağışı yapılmıştır.
- Ramazan ayı içerisinde - Ramazan ayında verilmesi vacip olan fıtır sadakası, fitrenin deprem bölgesinde ihtiyaç sahibi ailelere gıda kolisi olarak gönderilmesi için İHH-İGİAD iş birliğine gidilmiştir.
- Ramazan ayı ikinci haftası - İGİAD yönetim kurulu 8 kişilik heyetle 7-8-9 Nisan 2023 tarihlerinde deprem bölgesi Kahramanmaraş'a ziyaret düzenlemiştir.
- Ramazan Bayramı - Kahramanmaraş Elbistan konteyner kentte kalan 700 aileye bayramda ikram edilmek üzere üyemiz Ramazan Coşkun'un (ASIL TAT) hazırladığı 700 kutu baklava gönderilmiştir.
- Orta Vadeli Hedefler - İHH - MÜSİAD ve İGİAD olarak Kahramanmaraş bölgesinde Konteyner Mahalle kurulumumuz devam etmektedir.

Deprem kriz masası toplantılarında bölge hakkında görüşlerini almak için şimdiye kadar:

- 01 Mart tarihinde Hak İnsani Yardım Derneği Başkanı Ali Gür
- 08 Mart tarihinde İHH - İnsani Yardım Vakfı Başkan Vekili Hüseyin Oruç ve Kaynak Geliştirme Genel Koordinatörü Mesut Şen
- 15 Mart tarihinde Kızılay'ın İstanbul İl Merkezi Yetkilisi Berat Akova toplantılarımıza iştirak etmişlerdir.

Depremzedelerin yaralarını sarmak ve afetin üstesinden bir an evvel gelebilmek üzere üyelerimiz bölgede seferber olmuş, dönüşümlü halde bölge halkının yanında olmaktadır.

İGiAD Yönetim Kurulu Kahramanmaraş'ı ziyaret etti

İGiAD Yönetim Kurulu, sekiz kişilik heyetle 7-8-9 Nisan 2023 tarihlerinde deprem bölgesi Kahramanmaraş'a ziyaret düzenlemiştir.

HEYET, bölgenin önemli sanayi kuruluşlarından 3500 çalışanlı **MEM Tekstil** tesislerini ziyaret etmiş, depremde hasar gören fabrika binaları ve makinaları yerinde gözlemlemiştir. Yetkililerden alınan bilgiye göre tesis depremden 60 gün sonra yaklaşık 1500 çalışanla %30 kapasiteyle üretim yapmaya başlamıştır.

Bölgede kamu ve STK gönüllülerine konaklama imkanı sunan **İlim Yayma Cemiyeti** yurt müdürü ziyaret edilerek kendilerinden depremedelere sunulan hizmetler hakkında bilgi alınmıştır.

Kahramanmaraş'ta bulunan camilerin %70-80'inin depremde hasar aldığı bilgisi edinilmiştir. İGiAD heyeti Kahramanmaraş Sanayici ve İş İnsanları Derneği'ni (**KASİAD**) ziyaret etmiştir. Dernek Başkanı Mikail Utku ile yapılan görüşmede Kahramanmaraş sanayisinin ve işletmelerin depremde gördüğü zararın boyutu, sanayinin ve işletmelerin yeniden ayağa kaldırılması ve ticari hayatın yeniden canlanması için yapılacak çalışmalar ve iki dernek arasında kurulacak karşılıklı iş birliği üzerinde durulmuştur.

Kahramanmaraş'ta İHH'nin kur-

duğu aşevi yerinde ziyaret edilmiştir. **İHH** yetkilisinden çalışmalar hakkında bilgi alınmıştır. Aşevinin günlük 20 bin kişilik yemek çıkardığı ifade edilmiştir.

Kahramanmaraş'ta Hak İnsani Yardım Derneği'nin kurduğu aşevi ve 2000 m²'lik lojistik merkezi ziyaret edilmiştir. Dernek Başkanı Ali Gür'den çalışmalar hakkında bilgi alınmıştır. Aşevinde günde 4 bin kişilik iftar ve sahur yemeği çıkarıldığı ifade edilmiştir. Derneğin kurmuş olduğu 700 kişilik iftar çadırında depremedelilerle birlikte iftar edilmiştir. **Kahramanmaraş'ta** stadyumda kurulan çadır kentte kalan aileler, iftar sonrası ziyaret edilmiştir.

İGiAD heyeti **Elbistan'a** giderek

şimdi **birlik** zamanı

Elbistan Ticaret ve Sanayi Odası'nı, kaldıkları konteynerde ziyaret etmiştir. Oda Başkanı Mustafa Paksoy, Başkan Yardımcısı Mete Taşkın ve Genel Sekreter Yüksel Gözüdeli ile görüşme yapılmıştır. Yapılan görüşmede **Elbistan**'da depremin sanayiye ve ticari hayata verdiği zararın boyutu üzerinde durulmuş, işletmelerin yeniden ayağa kaldırılması ve ticari hayatın canlandırılması için yapılacak çalışmalar üzerinde durulmuştur. **Ticaret Odası** yetkilileriyle beraber **Kayseri Büyükşehir Belediyesi**'nin kurduğu konteyner çarşısı ziyaret edilmiştir. **Kahramanmaraş Elbistan**'da **IHH, MÜSİAD** ve **İGİAD** iş birliğinde kurulmakta olan konteyner

kente gidilmiştir. Konteyner kentte **Elbistan** Koordinatör Valisi Kemal Kızılkaya ile görüşme yapılmıştır. Sayın Vali, konteyner kentte yapılan çalışmalar hakkında bilgi vererek halen 150 ailenin yaşadığı, hafta sonuna kadar 600 ailenin daha taşınacağı kentte konteyner sayısının iki bine ulaşacağını ifade etmiştir. Konteyner kent yapım sorumlusu Aykut Er'den çalışmalar hakkında bilgi alınmış ve konteyner kentte kalan ailelerle görüşülmüştür.

Depremin **Elbistan**'da oluşturduğu yıkım, yerinde gözlemlenmiştir. **Elbistan**'da depremde zarar gören **Hz. Ali Camisi**'nde vakit namazı kılınarak cami imamı Mustafa Han'la

görüşme yapılmıştır. Cami imamı ile birlikte **Ekinözü** ilçesine gidilerek fayın araziye verdiği zarar yerinde görülmüştür.

Elbistan'dan **Kahramanmaraş**'a dönülerek **İLKE Vakfı**'nın **İlim Yayıma Cemiyeti** yurdunda depremzedelere verdiği 2 bin kişilik iftara iştirak edilmiştir.

İftar sonrasında **Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi** Genel Sekreteri ile görüşerek depremin verdiği yıkım ve sonrasında yapılan çalışmalar hakkında görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Kahramanmaraş 15 Temmuz İmam Hatip Okulu müdürü ve aynı zamanda **İnsan Vakfı** Kahramanma-

raş Müdürü Memduh Kıyıklık okulda ziyaret edilmiştir. **İnsan Vakfı**'nın depremzedelere yönelik yaptığı faaliyetler hakkında bilgi alınmıştır. **İnsan Vakfı**'nın aşevinde günlük 40 bin kişilik yemek çıkarıldığı ifade edilmiştir. STK'ların deprem bölgesinde önemli görevler üstlendiği, yerinde gözlemlenmiştir.

İGİAD heyeti pazar günü **Gaziantep Nurdağı** ilçesine giderek depremin ilçede büyük bir yıkıma neden olduğunu yerinde gözlemlemiştir. **Emlak Konut**'un depremzedeler için kurduğu prefabrik evlerin bulunduğu alan ziyaret edilmiştir. Alanda bulunan **İHH** merkezi ziyaret edilerek yetkililer ile görüşülmüş ve çalış-

malar hakkında bilgi alınmıştır. **Nurdağı**'ndan **İslahiye** ilçesine gidilerek depremin ilçeye verdiği yıkım ve hasar yerinde görülmüştür. **İslahiye**'den Kahramanmaraş'ın **Türkoğlu** ilçesine gidilerek depremin ilçeye verdiği zarar yerinde görülmüştür.

Kahramanmaraş **Sütçü İmam Üniversitesi** Kampüsü içinde kurulan çadır kent ziyaret edilmiştir. Çadır kentte **Yeryüzü Çocukları Derneği**'nin kurduğu çocuk kütüphanesi ve etkinlik çadırı ziyaret edilerek yapılan çalışmalar hakkında bilgi alınmıştır.

Kahramanmaraş **Millet Bahçesi** içinde kurulan **Kızılay Koordinasyon Merkezi** ve aşevi ziyaret edilmiştir. Kızılay'ın depremzedelere yönelik

yaptığı faaliyetler hakkında yetkililerden bilgi alınmıştır.

Kahramanmaraş'ın önemli markalarından **MADO** dondurma ziyaret edilerek işletme sahipleri Mehmet ve Atilla Kanbur'la görüşülmüştür. Depremde yaşanan süreçlerle ilgili görüş alışverişinde bulunulmuştur.

İGİAD heyeti, deprem bölgesine yaptığı ziyareti tamamlayarak pazar günü 17.50 uçağıyla İstanbul'a dönmüştür.

Kahramanmaraş **Elbistan** konteyner kentte kalan 700 aileye bayramda ikram edilmek üzere üyemiz Ramazan Coşkun'un (**Asıl Tat**) hazırladığı 700 kutu baklava gönderilmiştir.

HAK İNSANİ YARDIM DERNEĞİ GENEL BAŞKANI ALİ GÜR

Devlet, daha katılımcı olmalı

Bundan sonrası için devleti yönetenlerin daha katılımcı bir tutum sergilemesi lazım. Biz gönüllülerle birlikte yaklaşık bin kişilik bir personelle çalıştık ama kısıtlı imkânla sahibiz. Ülkemizi yönetenler de gördü ki biz sahada beraberiz. Bunu pratik olarak gösterdik. Bu anlamda belli aşamalardan geçmiş, kendisini kabul ettirmiş, ülkemiz için çok güzel hizmetler yapmış, akreditasyonu sağlamış dernekler, ülkeyi yönetenler tarafından dikkate alınmalı, bunlara sanki kendi kurumumuş gibi davranılmalı, ekipman ve eğitim açısından daha destekleyici olunmalı ve projelere beraber imza atılmalı.

Yüzyılın felaketi de denilen büyük bir felaket yaşadık. Bununla ilgili siz de yardım faaliyetlerinin içerisinde yer alıyorsunuz. Konuya geçmeden önce sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

Adım Ali Gür, 1966 Tokat Reşadiye doğumluyum. Ankara Merkez İmam Hatip Lisesi'nin 1986 yılı mezunlarındım. Açık öğretim okudum. İstanbul'da ikamet ediyorum. Dört çocuğum, üç torunum var. Meslek olarak 30-35 yıl tekstille uğraştım. Bu süreç içerisinde sivil toplum kuruluşlarında kuruculuk, yöneticilik gibi görevlerde bulundum. Son dört yıldır Hak İnsani Yardım Derneği'nin genel başkanlığı görevini sürdürüyorum.

Depremzedelere yönelik ne tür yardımlarda bulunuyorsunuz?

Deprem 6 Şubat'ta saat dörtü on geçte oldu. Yarım saat sonra deprem toplama merkezimizde ekibimizle birlikte buluştuk. Orada toplanan yirmi beş kişilik ekibimizi havaalanına göndererek bölgeye ilk intikallere başladık. Ayrıca gönüllü mahalle çalışmalarımızla beraber diğer bölgelerdeki ekiplerimizi, ekipmanlarıyla beraber deprem bölgelerine intikal ettirdik.

Depremden önce depreme yönelik bir ekibiniz var mıydı?

Tabii ki vardı ve bunun eğitimi sürekli yapıyorduk. AFAD'la daha önce akredite olmuştuk. Önceki lokal çalışmalarla beraber en az 25-30 yıllık tecrübesi olan bir ekibimiz vardı. Akreditasyon olayıyla beraber daha profesyonelce hareket etmeye başladık. Deprem olduğu gün içe-

risinde bölgeye ilk ekibimizi uçakla gönderdik. Havaalanında gecikmeler olunca kara yoluyla ulaşmaya çalıştık. İlk ekibimiz Antep'e gitti. Kahramanmaraş, Adıyaman, Malatya, Hatay illerine de ekiplerimizi gönderdik. Beş bölgede arama-kurtarma ve arkasından lojistikle alakalı çalışmalara başladık. Yerel yardım tırlarını organize ettik, onları ihtiyaç sahiplerine yönlendirdik. İkinci veya üçüncü günde yardım faaliyetlerinin merkezi kabul ederek Antep'te büyük bir depo tuttuk. Sonra hemen akabin-

de Malatya, Adıyaman, Hatay'da da depolarla aynı hizmeti yapmaya devam ettik. İhtiyaç sahiplerine aş evleri, çadır, gıda kumanyaları, hijyen malzemeleri, insani ihtiyaçlarla ilgili olarak akla gelen bütün yardımları organize ettik. Daha sonra bu ekibe katılanlar da oldu.

Ekibinizin niteliği ne? Yani ekibe kaç kişi bulunuyor? Hangi donanımlara, becerilere sahipler?

Depremle alakalı her türlü teorik ve pratik bilgiye sahip 250 kişilik bir ekibimiz var. Bunların bir kısmı gönüllü bir kısmı da profesyoneldir. Akreditasyon süreci biraz uzun olduğu için hepsine akreditasyon sağlayamadık, yani tamamı profesyonel değil ama amatör de olsa uzun yıllardır bu işi yapan gönüllülerimiz var. Onlarla beraber her lokasyon için ekip oluşturduk. Arkadaşlar bölgeye intikal ettikten sonra on kişilik kriz masası oluşturduk. İlk üç gün burada organizasyonu sağladım. Yani yirmi dört saat usulüyle sürekli olayla alakalı sevk ve organizasyon işlerini yürüttüm. Bu dönemde aşırı bir yoğunluk vardı. Sağ olsun halkımızın duyarlılığı ve bölgeden gelen bilgilerden faydalanarak bunları sevk ve organize etmek için merkezde hizmet verdim. Dördüncü günden sonra bölgeye geçtim. Arama-kurtarma faaliyetleri biter bitmez aş evlerimizi kurduk. Mobil aş evimiz ikinci gün Maraş'ta, altıncı gün diğer şehirlerde yemek çıkarmaya başladı. İlk haftada içerisinde mobil fırın, mobil sağlık kabinimiz geldi, iki doktor, bir sağlıkçıyla beraber. Adıyaman'da çadır kentte yirmi dört saat usulüyle sağlık hizmeti verdik ve saatte bin beş yüz

ekmek çıkaran mobil fırınımızla Adıyaman'ın ekmek konusundaki ciddi bir yükünü hafiflettik. Orada beraber çalıştığımız Kızılay ve diğer gönüllü derneklerin ekmek ihtiyaçlarını da kısmen temin ettik. Yani sahada beraber hareket ettik. Zaten AFAD koordinasyonunda ortak bir platform oluşturduk. Bazı konularda o platform üzerinden iş birliği yapılıyordu. Her bölgedeki sorumlularımızla organizasyona katkıda bulunduk.

Şu anki durum ne? İhtiyaçlar ne düzeyde karşılanabiliyor? Yarıdım faaliyetleri hangi düzeyde devam ediyor?

Tabii Ramazan'ın gelmesiyle beraber iftar olayı ve sahur konusunu gündeme aldık. Bununla ilgili çalışmalar yaptık. Üç noktada aşevi kurarak iftar organizasyonu düzenledik. Hatay Yayladağı'nın on bin olan nüfusu, deprem bölgesinden kaçıp gelenlerle birlikte doksan bine ulaşmış durumda ve haliyle oradaki yükün ağırlaşmış kaldırılamaz hale gelmesinden dolayı Vali Bey, Kaymakam Bey, bizi davet ettiler. Yayladağı'nda şu anda günlük beş bin kişilik iftar organizasyonu yapıyoruz, on tane köye hizmet veriyoruz. Maraş'ta yine aynı şekilde mobil aşevimiz var. Burada bin kişilik bir iftar çadırımız bulunuyor. Yaklaşık beş yüz elli tane çadır var. Kızılay'la beraber burada konuştuk ve hem çadır kentteki insanlara hem de asker, polis, güvenlikçi gibi çalışan personele yemek çıkarıyoruz. Onlar da doğal olarak sonuçta ihtiyaç sahipleridir. Maraş'ın ayrı bölgelerinde buradaki yerel derneklerle ortak bir organizasyon yaparak ayrı mahallerde toplamda dört bin kişilik

iftar ve sahur organizasyonu yapıyoruz. Adıyaman'da da hakeza yine aynı şekilde yerel bir dernekle yaklaşık iki bin kişilik bir çadır kentimizdeki yakın mahalde oturanlara hizmet veriyoruz. Orada da iftar organizasyonumuzu devam ettiriyoruz. Adıyaman'da sosyal çarşımız var. O çarşıda çamaşırvhanemiz bulunuyor. Orada yaklaşık otuz makineyle insanların çamaşırlarını yıkamaları için bir organizasyon yaptık. Mobil ban-yolarımız, tuvaletlerimiz, mescitlerimiz var. Adıyaman'da yaklaşık beş

yüz kişilik bir iftar çadırımız var. Yine Adıyaman'da beş bin metrekairelik bir depomuz var. Bunları yaparken bir taraftan da hem sosyal medya üzerinden hem de bizleri tanıyan gönüllülerimiz ve ilgililer üzerinden bize gelen adreslere yardım konusunda araçlarımız ve ekiplerimizle beraber köylere, mahallelere, ihtiyaç olan her yere yardımlarımızı ulaştırıyoruz. Malatya'da da aynı şekilde depomuzla hizmet yapıyoruz. Hatay'da, Malatya'da, Adıyaman'da, Maraş'ta aşevlerimizin yanında bu hizmetleri de veriyoruz.

Şu an halkın psikolojisi nasıl? Yani bir travma hâli mi var yoksa felaket karşısında metanetli bir duruş mu görüyorsunuz?

İlk yirmi gün bu travmayı her

tarafta gördüm; Hatay'da, Adıyaman'da, Malatya'da, Maraş'ta Antep'te... Antep'te kısmen daha azdı, orada diğer yerlerdeki kadar bir yıkım olmadığı için. Çadırlardaki insanların psikolojik hallerini sorgulamak, durumlarını öğrenmek için bölgedeki yöneticilerle beraber üç gün boyunca dolaştık, kurumlara, ticaret-sanayi odalarına, derneklere gittik, çadırları ziyaret ettik. Depremzedelerle ilgili şu an geldiğimiz noktada insanlar tabii ki bu şoku atlatmış, normalleşmiş durumda. Yavaş yavaş işlerine başlayan insanlar olduğunu görüyoruz. Maraş'ta, Elbistan'da ve başka bölgelerdeki şehrin yöneticileri, iş adamları, organize sanayisindeki yetkilerle yaptığımız görüşmelerde bunları gözlemledik. Yani hayatın yavaş yavaş normalleştiğini, yürüdüğünü gördük. Tabii bölgede çadırlarda yaşayan insanların artık yavaş yavaş normal düzenlerine geçmeleri, işlerine başlamaları noktasında yönlendirmemiz lazım. Tabii bu hemen olacak bir şey değil, ama bir yerden başlanması gerekiyor. Bazı şehirlerde insanların daha mutlu oldukları ve hayata başladıkları, evlerde ışıkların yandığı, dükkânların açıldığı, konteynırlardan çarşıların oluşturulduğu, toplumun eski haline dönmeye başladığı, şehrin damarlarına kan geldiği görülüyor. Hatay'da, Adıyaman'da değil ama Maraş'ta bunu görmek mümkün. Antep'te zaten böyle bir sıkıntı yoktu. Malatya, gördüğümüz kadarıyla bu konuda biraz daha yavaş. İhtiyaç olduğu sürece biz bu hizmete devam edeceğiz ama bir taraftan da bakkal, kasap, market dükkânını açarsa, devlet de bu

konuda ekonomik desteği artırırsa hem o dönüşüm sağlanmış hem de insanlar artık kendi ayakları üzerinde durmuş olur. Yetkililerle, ilgili kurumlarla ve kendi aramızda yaptığımız istişareler sonucunda bayramı da geçirdikten sonra bir durum değerlendirmesi yapıp ihtiyacı olan bölgede kalmak, ihtiyacı olmayan bölgeden de çıkmak gibi bir düşüncemiz var.

Bunu belki işin uzmanına, yani bir jeoloji mühendisine, bir inşaat mühendisine veya mimara sormak lazım ama bölgeyi gözlemlemiş, adım adım dolaşmış biri olarak sormak istiyorum, yıkımın bu kadar büyük olmasının nedenleri nedir? Bu konuda toplumsal algıda hangi faktörler ön plana çıkıyor?

Öncelikle yer seçimi çok önemli bir faktör. Bölgedeki imar yapılanmasında yerlerin çok düzenli seçilmeyen bölgelerde yıkımın çok daha fazla olduğunu gördük. Mesela Maraş'ın dağ eteğindeki binalarda yıkım olmamakla beraber ovaya yapılan yerleşimdeki yıkımın çok fazla olduğunu gördük. Benzer şeyler Malatya'da, Adıyaman'da, Hatay'da da var. Tabii ki sağlam zemine yapılıp yıkılanlar da var. İkinci konu imarla ilgili hatalar. Normalde üç kat yapılması gereken yere beş kat yapılmış, yani imar planlarına uygun olmayan binaların rolü çok açık bir şekilde görülüyor. Fay hattının üzerinde de olsa, imar planına uygun bir şekilde yapıldıysa çok rahatlıkla ayakta kalabileceğini tahmin ediyorsunuz. Hem yetkililer hem de konuyla ilgili uzman insanlarla yaptığımız istişarelerde bunu görüyoruz.

Her kriz aynı zamanda bir ahlak sınavıdır. Bu süreçte bir tarafta büyük fedakârlıklarda bulunanları diğer tarafta hırsızlık olaylarına girişenleri gördük. Ayrıca depremde insanların ölmesine yol açan malzemeden çalma gibi durumlara şahit olduk. Ahlak sınavında ne durumdayız?

Bu kadar büyük ölçekte bir yıkımın olması, ahlaki anlamda zaafiyetlerin olduğunu gösteriyor. Tabii insanların bireysel hatalarından kaynaklanan sorunlar da var. Bu işin sahibi olan mimar, müteahhit ve işçiden kaynaklanan unsurlar da var. Bunlar gözlemleniyor. Bazı yerlerde kolon ve kirişlerde beton yerine tuğla parçalarına rastlanıyor. Diğer taraftan yerel yönetimdeki insanların yasaları uygulamadığını, bazı şeylere göz yumduğunu, birtakım planlama eksiklerinin olduğunu da gözlemlemek mümkün. Bu sadece belli bir bölgenin değil, bütün Türkiye'nin genel bir sorundur. Ülkemizde gerçekten uzun yıl-

lardır buna benzer büyük bir yıkım olmadı. 1999 depremini de yaşadık ama bu kadar büyük ölçekli değildi. Aslında oradan da bir çıkarım elde etmemiz gerekiyordu. Biz ilk anda ciddi bir duyarlılık gösteriyoruz ama bu duyarlılık zamanla maalesef eski haline dönüyor. Tabii insanlar değişkendir, Allah insanın fitratını iyilik ve kötülük üzere yaratmıştır. İyilik ve doğruyu yapanlar Allah'ın cennetine girer. Kötülük ve yanlış yapanlara ise Allah'ın azabı iner. İyilikleri kalıcı hale getirmenin yolu, ahlaki ve vicdani yaptırımların yanında yasal yaptırımların da getirilmesidir. Yasaların, hiçbir şekilde taviz verilmeden uygulanması lazım. Fay hattının üzerine on beş katlı ve üstelik bodrum katı bile olmadan apartman dikeyorsanız bunun ayakta kalmasını bekleyemezsiniz. Bunlara hiçbir şekilde göz yummamak lazım. İnsanların buradan çıkarımlar elde etmesi, özeleştirisi geliştirmesi gerekir. Nihayetinde bu bir imtihandır ve biz buna inani-

yoruz. Allah'ın bizim için tecelli ettirdiği her şey, bizim için bir imtihan vesilesidir. Bundan ibret alan, ders alan kazanır. Ancak ders alanlar olduğu gibi almayanlar da var. Olayın sıcaklığıyla bir süre çok duyarlı oluyoruz ama zaman geçtikçe pek çok şey unutuluyor. İnşallah unutmayanlardan oluruz. Ahlaki, vicdani, kul olma anlamında da insanların başlarına gelenlerin niçin geldiğini görüyoruz. Kur'an'da Allah-u Teala bir sürü peygamberin kıssasını, helak olan şehirleri örneklerle anlatmış. Tabii bu kıssaları bugünkü olaya doğrudan bağlamak istemiyorum ama bunlar da bizim bilmediğimiz faktörler olabilir. Olsun ya da olmasın, biz bir toplum olarak her zaman ahlaklı, vicdanlı veya imanlı insanlar olmalıyız. İyi bir kul olmalıyız. Allah birtakım sonuçları belirli sebeplere bağlar. Tabii bugün varhiy gelmediği için ne olduğunu kesin olarak bilmediğimizden sadece zahiri olarak gördüğümüz şeylerle olayları değerlendiriyoruz.

Deprem çalışmalarıyla ilgili olarak okurlarımızla paylaşacağımız özel bir anınız var mı?

Depremi olduğu ilk günlerde yakınlarını kaybeden, hatta hâlâ bulamayan insanlar bir çok içerisindeydi. Acılarına bile ağlayamıyorlardı. Kendisine bir şey sorduğu zaman yaşadığını hatırlayıp konuşamamaya ağlayanlar vardı. Kendi canı kurtulmuştu ama yakınlarını kaybetmenin verdiği acıyı hissedememek, yani acısını yaşayamamak gibi çok enteresan örnekler var. Mesela Ramazan'dan önceydi, Hatay Yayladağı'nda bir yer ararken oradaki bir vatandaş araçta görünce bize çay ikram etmek istedi, bizimle çok ilgilendi. Konuşurken gayet normaldi.

“Ne yaptınız? Bir kaybınız var mı? Eviniz yıkıldı mı?” diye sorduğunuzda konuşmadı, ağladı. İki çocuğunu, gelinini, torunlarını kaybetmiş ve “Hâlâ haber alamadım” diyordu. Buna rağmen insanlar sizinle ilgilenip size bir şeyler ikram etmek istiyordu. Biz nihayetinde yardımlara aracılık ediyoruz ama buna rağmen bizlere çok aşırı ilgi göstermeleri, dua etmeleri oldukça etkileyiciydi. Hatta bazıları, “Biz sizin bu iyiliklerinizi hak etmiyoruz” diyordu. Bölgede bazen olumsuz şeyler oluyor tabii ama bunun gibi onlarca olumlu örnek de var.

Bu felaketten nasıl bir ders çıkarmalıyız?

Felaketten çıkaracağımız ders aslında toplumda herkesin bildi-

ği şeyler. Az önce de kısmen o konularla ilgili değerlendirme yaptım. Öncelikle insanların hak ve hukuka dikkat etmesi lazım. Vicdanlarında kendi muhasebesini yapması lazım. Aslında hiçbir insanın vicdanı yanlış yapmayı istemez. Her insan yanlış yaptığında içinde onu uyaran bir ses olur. Dolayısıyla imar, inşaat işlerinde, lokasyonların seçiminde, inşaatın yapılmasında, resmi prosedürlerin uygulanmasında her ilgilinin mutlaka hiçbir tolerans göstermeden doğru olanı yapması lazım. İnsanlara toleranslı davranmak, ona iyilik yapmak gibi gözüküyor olsa da onların iyilik değil kötülük olduğunu hep beraber müşahade etmiş oluyoruz. Bu konu çok önemlidir. Tabii burada müteahhitlerin, mühendislerin payı olmakla beraber devlet kurumlarının da artık imar affı ve buna benzer uygulamalar içerisinde olmaması gerektiğini düşünmek zorundayız. Çünkü biliyoruz ki ülkemiz sellerin, depremlerin, savaşların olduğu bir bölgede. Yaşadığımız vatanımız, ülkemiz tarih boyunca bu tür savaşlara, felaketlere, afetlere maruz kalmıştır. Ancak bunu bir rahmet olarak mı yoksa bir felaket olarak mı görmek lazım? Ben bunu bir rahmet olarak görmek gerektiğini düşünüyorum. Çünkü bu bir anlamda bizi diri tutuyor, biraz kendimize geliyoruz. Bunu da böyle değerlendiriyorum açıkçası. Yani hepimizin insan olarak, vatandaş olarak, yetkili olarak çıkarımlarımızın olması lazım. Evi alıyorsan evini araştır ve düzgün bir ev al. Ev yapıyorsan düzgün bir ev yap. Mühendissen işinin hakkını ver. Eğer yetkiliysen imar izinini kontrol etmeden verme. Devle-

tin de imar affı gibi uygulamalardan vazgeçmesi lazım. Eğer bundan da ibret alamayacaksak, Allah bizi affetsin diyorum.

Son olarak sizin eklemek veya söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Bu felaket, yaygın ifadeyle yüz yılın felaketidir. Uzun yıllardır bu kadar büyük ölçekli bir felaket olmadı. Şimdi hazırlıksız yakalandık ama aslında olacağını biliyorduk. Dolayısıyla kendimizi bir şekilde sorgulamamız lazım. Nihayetinde sahada bütün devlet kurumlarıyla gönüllü teşekküllerin beraber hareket ettiklerini gördük ve bu, toplumsal barış ve uzlaşma anlamında çok güzeldi. Sahada Kızılay'ı, AFAD'ı, bakanlıkları ve İslami camiadaki STK'ları gördüm. Diğerlerini çok göremedim açıkçası. Bundan sonrası için devleti yönetenlerin bunları dikkate alarak daha katılımcı bir tutum sergilemesi lazım. Biz gönüllülerle birlikte yaklaşık bin kişilik bir personelle çalıştık ama kı-

sıtlı imkânlarla sahibiz. Ülkemizde AFAD, Kızılay gibi büyük kuruluşlar var. Bundan sonrası için bu ekiplerle daha etkili şeyler yapılabilir. Birçok yere gittiğimizde enkazın röntgenini çekmek, beton blokları kaldırmak için gereken aletlerin çoğu, ekiplerimizde yoktu. Ülkemizi yönetenler de gördü ki biz sahada beraberiz. Bunu pratik olarak gösterdik. Bu anlamda belli aşamalardan geçmiş, kendisini kabul ettirmiş, ülkemiz için çok güzel hizmetler yapmış, akreditasyonu sağlamış dernekler, ülkeyi yönetenler tarafından dikkate alınmalı, bunlara sanki kendi kurumuymuş gibi davranılmalı, ekipman ve eğitim açısından daha destekleyici olunmalı ve projelere beraber imza atılmalı diye düşünüyorum.

Açıklamalarınız için teşekkür ediyorum.

Ben teşekkür ediyorum. Allah razı olsun. Tabii bütün bu çalışmaları kamuoyuna ve ilgili yöneticilere duyurmanız gibi bir misyonunuz

var. Sizin yaptığınız hizmetler de çok kıymetli. Bizim yapamadığımız birtakım işlerde siz gerek akademik gerekse kurumsal olarak sesimizi geniş bir kamuoyuna ve yetkililere duyuruyorsunuz. Hassaten bu konuyla ilgili olarak kurumlarınızın bizleri desteklediğini görüyoruz. Allah hepinizden razı olsun. Çok teşekkür ediyoruz. Hep beraber olursak güçlüyüz, ayrı olursak güçten düşeriz.

*Bulutlara uzanan kartal bakışlı
dağların vardı
Dağlarda sıra sıra badem,
ovalarda bağların vardı
Arı vızıltısı, kuş sesleri,
sakıyan güvercin kanatları
Uçsak da koşsak da imdada yeti-
şemedik, sokaklar yığıntı çok dardı
Ama imanımız tam, tevekkül ettik
Rabbimize
Biz biliyoruz ki imtihandır
bütün olanlar bize
İbret almalıyız, yaşanan
onca şeyden nasibimize
El ele, gönül gönüle, topyekün
tutup kaldıracağız düze*

GÖZLÜK SANAYİCİLERİ DERNEĞİ YK ÜYESİ MEHMET İKİZOĞLU

Görememek, büyük bir felakettir

Türkiye’de Gözlük Sanayiciler Derneği’ne üye olan yaklaşık elli-altmış civarında üreticimizin desteğiyle gözlük camı ve çerçevelerini topladık ve Türk Optisyenler Birliği aracılığıyla bölgeye ulaştırdık. Bölgedeki arkadaşlar cam ve çerçevenin montajını yaparak depremzedelere teslim ettiler. Çok ciddi şekilde can ve mal kaybımız var. Birçok meslektaşımız bölgeyi terk etmek zorunda kaldı. Bazı meslektaşlarımızın ticaretini sürdürme gayretlerine şahit oluyoruz ve biz de onları desteklemeye çalışıyoruz.

Öncelikle sizi tanıyabilir miyiz?

Kısaca kendinizden bahsedebilir misiniz?

Adım Mehmet İkizoğlu. 1964 Rize doğumluyum. Dört çocuğum var. Yaklaşık yirmi sekiz yıldır gözlük sektöründe faaliyet gösteriyorum. 1995 yılında Mercan Optik Sanayi Ticaret Limited Şirketi’ni kurdum. Yirmi sekiz senedir bu şirketin Yönetim Kurulu başkanlığını yürütüyorum. Ayrıca Gözlük Sanayicileri Derneği’nde Yönetim Kurulu üyesiyim. Türkiye’de gözlük sanayisinin gelişmesi adına çalışmalarımız yoğun bir şekilde devam ediyor. İstanbul Ticaret Odası meslek komitesinde Meclis üyesi olarak sektörümüze katkı sunmaya çalışıyorum.

Depremzedelere yönelik faaliyetlerde bulunuyorsunuz. Bunlar hakkında bilgi verebilir misiniz?

Türkiye’de yüzyılın felaketi deni-

len 6 Şubat depreminin hemen ikinci gününde harekete geçtik. Deprem olduğunu duyar duymaz aksiyon aldık ve “Ne yapabiliriz?” diye bir toplantı yaptık. Soğuk hava koşulları nedeniyle bölgenin acil ihtiyacı olan bot ve mont yardımını depremzede çocuklarımıza AFAD kanalıyla hızlı bir şekilde gönderdik.

Gözlük Sanayicileri Derneği olarak hemen akabinde depremde mağdur olmuş vatandaşlarımızın gözlük ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla mobil gözlük istasyonu çalışmasını başlattık. Yaklaşık 25-30 bin civarında gözlük camı ve çerçevesi yardımında bulunduk.

Bu yardım faaliyetleriniz Gözlük Sanayicileri Derneği bünyesinde mi oldu?

Türkiye’de Gözlük Sanayiciler Derneği’ne üye olan yaklaşık elli-alt-

mış civarında üreticimiz var. Üreticilerimizin desteğiyle gözlük camı ve çerçevelerini topladık ve Türk Optisyenler Birliği aracılığıyla bölgeye ulaştırdık. Bölgedeki arkadaşlar cam ve çerçevenin montajını yaparak depremzedelere teslim ettiler. Önce bir tespit çalışması yaptık ve bölgede yaklaşık yetmiş-yüz civarında gözlük dükkânının yıkıldığını gördük.

Türk Optisyenler Birliği ve yereldeki odalar kanalıyla bölgede yıkılan gözlükçü/optisyen arkadaşlarımızı belirledik. Onlarla irtibata geçerek bölgedeki ticaretin de devam etmesini sağlayabilmek adına ne yapabiliriz diye toplantılar ve istişareler yaptık. Hemen bir tane mobil gözlük istasyonunu Kızılay ve MÜSİAD aracılığıyla oluşturduk.

Bu istasyonu, orada gözlük dükkânı yıkılmış arkadaşlarımıza teslim ettik. Böylece ticaretin sürdürebilir hale gelmesini sağlamaya gayret ettik. Oradaki arkadaşlarımız da cam ve çerçeve desteği vererek vatandaşlarımıza gözlükleri ücretsiz olarak sundular. Bu arada bölgedeki bazı arkadaşlarımızın bireysel çalışmaları da söz konusu oldu. Şu anda ikinci, üçüncü, dördüncü istasyonları kurma çalışmalarımız devam ediyor.

Bütün ekip arkadaşlarımız bölgeye gitti. Bölgeyle olan iletişimimizde ilgili meslektaşlarımızın sorunlarının neler olduğunu tespit edebiliyoruz.

Çok ciddi şekilde can ve mal kaybımız var. Birçok meslektaşımız bölgeyi terk etmek zorunda kaldı. Bazı meslektaşlarımızın ticaretini sürdürme gayretlerine şahit oluyoruz ve biz de onları desteklemeye çalışıyoruz.

Onların devletten, STK'lardan veya bireylerden ne tür talepleri var?

Tabii gözlük bir sağlık aracı olduğu için SGK, tüketicilere yönelik kırk lira civarında bir katkı payı sağlıyordu. Biz ilgili kurumlarla görüşerek en azından deprem bölgesinde söz konusu rakamın daha yüksek olmasını istedik ki bölgedeki ticaret sürdürülebilir hale gelsin. Çünkü ücretsiz bir gözlük verdiğinizde bunun oradaki çalışan arkadaşlara bir katkısı olmuyor. Dolayısıyla ilgili çalışana ya maaş vermek ya da onu başka bir şekilde finanse etmek gerekecekti. Devlet yetkilileriyle görüşerek bu rakamın yüz kırk liraya çıkmasını sağladık. Bu da oradaki müessese sahibi arkadaşlarımıza bir katkı oldu ve ticaretlerinin sürdürülebilir hale gelmesini sağladı. Bu katkı için devlet yetkililerine özellikle teşekkür ediyorum. Devletin bu konudaki desteği önemliydi. Bunun yanı sıra orada konteynır kentler kuruluyor. Konteynır kentlerin yanında konteynır iş yerleri, konteynır sağlık ocakları, konteynır eczaneler söz konusu. Onların yanında gözlük dükkânlarının da olması için bir çabamız var. Oradaki ticaretini devam ettirmek isteyen ancak imkânı olmayan arkadaşlarımızın taleplerini, oda-

lar ve birlik kanalıyla topluyoruz. O talepler çerçevesinde kurulacak konteynır mobil gözlük istasyonlarını Kızılay veya AFAD'ın koordine edeceği şekilde ilgili yerlere konuşlandırıp ticaretin sürdürülebilir hale gelmesini sağlayacağız. Bunun akabinde göz taramaları yapmayı planlıyoruz. Gözlük temini ve göz sağlığı konusunda Kızılay, AFAD veya ticari kuruluşlarla iş birliği yaparak göz taramalarının yapılmasını sağlama gayretinde olacağız. Bu göz taramaları da önce depremzede çocuklarımızdan başlayacak. Göz sağlığı açısından önemli olduğu için göz taramalarının ihmal edilmemesi ve bu çalışmaların hızlı bir şekilde yapılması, oldukça önem arz ediyor.

Şu anda göz taramalarını ücretsiz olarak yapabilmek için vakıflar, der-

nekler ve Kızılay ile görüşmelerimiz devam ediyor. Bunun için göz doktorlarından oluşacak mobil ekipler kurmayı hedefliyoruz. Önce çocuklar, sonra da gençler ve orta yaşlılar şeklinde devam etmeyi planlıyoruz.

Göz sağlığı önemli, çünkü görmezseniz hiçbir şey yapamazsınız, okuyamazsınız, iletişim sağlayamazsınız, kazalara sebebiyet verirsiniz. Onun için göz sağlığını korumak bizim temel görevlerimizden biridir. Hem bir sanayici hem de bir optisyen olarak bunun önemini bilincindeyiz ve bu noktada çalışmalarımız devam edecek. Bu çalışmaların yaklaşık olarak bir buçuk iki yıl gibi bir sürede gerçekleşeceğini düşünüyoruz.

Bölgede kaç tane göz istasyonu kuruldu?

Şu anda bölgede bir tane istasyon kurduk ve ikincisini hazırlıyoruz. Ayrıca bölgede yıkılmamış gözlükçüler de var. Onlarla da irtibat halindeyiz. Onları aktif hale getirmeye çalışıyoruz. Onlara şu anda gözlük çerçevesi ve cam desteği veriyoruz. Onları, ticaretini sürdürebilir hale getirmeye çalışıyoruz. Tabii bu, iki-üç aşamalı bir çalışma. Birinci aşama, depremzede vatandaşlarımızın gözlük ihtiyacını hızlı bir şekilde karşılamaktı. Depremzedeler her şeyini kaybetmiş ama aynı zamanda gözlüğünü de kaybetmiş. Gözlüğü yok ve bu nedenle göremiyor. Bu akut dönemde gözlük teminini gerçekleştirmek için çaba sarf ettik. İkinci aşama, oradaki müessesesi yıkılmış arkadaşlarımızı ayağa kaldırmak, yani ticaretini sürdürebilir hale getirmektir. Bunun için bir durum tespiti yaptık. Kimisi hayatını kaybetmiş, kimisi bölgeyi terk etmiş, kimisi de kendi imkânlarıyla ayakta kalmaya çalışıyordu. Ayakta olanlara lojistik destek vermeye çalıştık.

Cam ve çerçeve desteğiyle onların yanında olduğumuzu gösterdik. Onun hemen arkasından mobil

gözlük istasyonları kurmayı hedefledik ve şu anda kurmaya devam ediyoruz.

Üçüncü aşamada optisyenlik müesseselerini, ticaretini sürdürebilir hale getirmek veya en azından mobil gözlük istasyonlarıyla bunu sağlamak. Ayrıca göz taramalarıyla vatandaşlarımızın gözlük ihtiyaçlarını tespit etmek. Şu anda bu üç aşamalı proje devam ediyor. Kısaca Gözlük Sanayicileri Derneği, İstanbul Ticaret Odası ile diğer vakıf ve derneklerden de destek alarak bunları organize etmeye çalışıyoruz.

Bu süreçte organizasyon sıkıntıları var mıydı? Ön plana çıkan ihtiyaçlarınız neler oldu?

Tabii ki akut dönemde bir gayretin içerisindeydik ve yetkili kurum ve kuruluşlardan destek aldık. Bazı problemler elbette ki yaşandı ama biz şunu gördük:

Mücadele ettiğiniz takdirde ilgili kurum ve kuruluşlar tüm imkânlarını sarf etmeye çalışıyordu. AFAD, Kızılay, Sağlık Bakanlığı ve diğer derneklerle irtibatta olduk, toplantılar yaptık. Her türlü desteği sağladılar. Tabii

çok ciddi bir felaket, yüzyılın felaketiydi. Gerçekten çok zor bir süreç.

Bölgeden bize birçok video ulaşıyor, seyreliyor, görüyoruz. Çok büyük bir yıkım ve doğal olarak ciddi sıkıntılar var. Bu, kolay aşılabilecek bir sorun değil. Ama vatandaşlarımızın el birliğiyle yapılan çalışmalar sayesinde inşallah çok kısa zamanda bu yaralar sarılacaktır. Beni umutlandıran şey, şu anda orada müessesesi olan arkadaşlarımızın çalışmalarını sürdürüyor olmasıdır. Gerek devlet gerekse sivil toplum kuruluşlarının her türlü desteği sağladığına şahit olduk. Bunlar güzel şeyler ve inanıyorum ki bu yaralar sarılacaktır.

Her felaket aynı zamanda bir ahlak sınavına yol açıyor. Bu sınavda toplumun çeşitli kesimlerini farklı tavırlar içerisinde görebiliyoruz. Yani bir taraftan canını dişine takmış, ölümü göze alarak yıkılan binaların içerisine girerek birilerini kurtarmaya çalışanları görebiliyorken diğer tarafta hırsızlık, gasp olaylarına da şahit olabiliyoruz. Bu felakette nasıl bir ahlak sınavından geçtik?

Tabii ki her toplumda maalesef bazı olumsuz davranışlar oluyor. Bunlar sadece bizim toplumumuza özgü bir durum değil. Maalesef olumsuzluklar oldu ve bunları izliyor ve görüyoruz.

Şimdi bu olumsuzluklara bakış açısı önemli. Mesela şöyle bir olayla karşılaştık: Gözünde gözlük olan, bunun yanında cebinde de ikinci bir gözlük bulunan biri, gözlük istasyonumuza gelmiş ve ücretsiz yeni bir gözlük istemiş. Oradaki çalışan uyarılmış ve “Hem gözünde hem de cebinde gözlük var, sen ücretsiz gözlük sırasına girme, burada hiç gözlüğü olmayanlara gözlük veriliyor” demiş. Bu tür durumlarla karşılaşıyoruz. Bunu bir psikologla görüştüm, “Böyle bir şey nasıl olabilir?” dedim. “Bu adam her şeyini kaybetmiş, evini barkını yitirmiş. Bu adamın gözlüğünü bile kaybetme endişesi var. Bu koşullarda böyle bir psikoloji ortaya çıkabiliyor. Gözlüğünü kaybetme psikolojisinden yedekleme ihtiyacı hissediyor” dedi. Bu farklı bir bakış açısı. Bu tür davranışları şu anda makul karşılayalım. Tamam, vermeyebilirsiniz ama makul karşılamak gerekir. Bireysel olarak yapılan bu tür davranışları anlayabiliyorum. Çünkü her şeyini kaybetmiş ve elindekini de kaybetme endişesi ve tedirginliğiyle hareket ediyor. Elbette bunu suistimal edenler de var. Gazetelerde okuduk, televizyon kanallarında gördük. Bunları biriktirmeye, ticari meta olarak kullanmaya, stoklamaya çalışan insanlar mevcut. Bu tür ahlaksız davranışlara karşı devletin yetkili kurum ve kuruluşlarının gerekli tedbirleri alması gerekiyor. Bu, onların görevi, biz ise sivil toplum örgütleri

olarak her türlü olumsuzluğa karşı elimizden gelen yardımı yapma çabası içerisinde olmalıyız.

Olumsuzluklar faaliyetlerimizi engellememeli, moralimizi bozmemalı. Yetkili kurumların, yardımları suistimal eden insanları engelleyeceğini ve cezalandıracağını düşünüyorum. Ama bu, bizim yardım duygularımızı zedelememeli ve motivasyonumuzu kırmamalı.

Bu felaketten nasıl bir ders çıkarmalıyız?

Deprem nihayetinde Allah'ın takdiridir ve yaşadığımız topraklar bir deprem bölgesidir ama tedbir almak insana düşer. Biz tedbirimizi alacağız. Ayrıca yardımlaşma ve fedakârlık duygularımızın canlı tutulması, felaket dönemlerinde büyük bir önem arz ediyor. Bu nedenle sadece olumsuzlukların konuşulması, yardım faaliyetlerinin engellenmesine yol açabiliyor. Elbette olumsuzluklar yok sayılamaz ama yardım faaliyetlerine hanel getirecek kadar da büyütülmemelidir.

Bu çalışmalarda etkin bir orga-

nizasyonun ne kadar önemli olduğunu da gördük. Çünkü organizasyon olmadığı zaman kaos başlıyor ve başka olumsuzluklara sebebiyet veriyor. Bu nedenle organize olmamız, bilinçli hareket etmemiz ve olumlu duygularla beslenmemiz gerekiyor.

Yardım çalışmalarında okurlarımızla paylaşabileceğiniz özel bir anınız var mı?

Birçok hikâye var, size bir tanesini aktarayım. Bildiğiniz gibi depremde vatandaşlarımız Türkiye'nin her tarafına birden yayıldılar. Maraş'tan İstanbul'a, Adana'ya, Mersin'e, Konya'ya gittiler. Mesela İstanbul'a iki çocuğuyla gelen yürüme engelli bir anemizin gözlüğü yok ve göremiyor. Bize ulaştılar ve hemen ona ücretsiz olarak gözlük sağladık ve evine götürdük. Onun o günkü sevincini asla unutamam, çok müthiş bir duyguydu. Bu tür destek ve yardımlar insanları mutlu ediyor. Bunlar bizim açımızdan güzel anılar.

Açıklamalarınız için teşekkür ediyorum.

Ben teşekkür ederim.

İĞİAD YK ÜYESİ SİNAN ŞAHİN:

Deprem, kâinatın yaşam tarzıdır

Deprem aslında kâinatın yaşam tarzıdır, bir nevi kâinatın nefes alıp vermesidir. Buna ayak uydurursan yaşarsın, ayak uyduramazsan altında kalırsın. Yani deprem Allah'ın insanlar üzerindeki bir afeti değildir, tabiatın yaşam tarzıdır. Bunu, altını çizerek söylüyorum. Bugün yaşamış olduğumuz afette doğanın yaşam tarzına ayak uydurmayı-şımızın cezasını çekiyoruz. Bunun da en büyük sorumlusu, görevlerini gereği gibi yerine getirmeyen yetkili insanlarımızdır. Bu insanlar usulsüzlüğe göz yumduklarından, ahabap çavuş ilişkisiyle iş yaptıklarından dolayı binlerce insanı katletmiş, öldürmüşlerdir. Yoksa bu deprem, Allah'ın insanları cezalandırması veya bir imtihanı değildir.

Öncelikle sizi tanıyabilir miyiz?

İsmim Sinan Şahin, 1971 Trabzon doğumluyum, evli ve dört çocuk sahibiyim. Hâlen İstanbul'da yaşıyorum ve Zeytinburnu'nda Sinteks Limited Şirketi olarak tekstil işiyle iştigal ediyorum. Bu sektörde erkek tişört ve sweat imalatı ve toptan satışı yapıyoruz. Ayrıca İĞİAD Yönetim Kurulu üyesi ve Teşkilatlanma Komisyonu başkan yardımcılığı görevinde bulunuyorum.

Şu sıralar deprem faaliyetleriyle ilgileniyorsunuz. Depremi nasıl anlamalı, nasıl yorumlamalıyız?

Deprem aslında kâinatın yaşam tarzıdır, bir nevi kâinatın nefes alıp vermesidir. Buna ayak uydurursan yaşarsın, ayak uyduramazsan altında kalırsın. Yani deprem Allah'ın insanlar üzerindeki bir afeti değildir, tabiatın yaşam tarzıdır. Bunu, altını çizerek

söylüyorum. Bugün yaşamış olduğumuz afette doğanın yaşam tarzına ayak uydurmayı-şımızın cezasını çekiyoruz. Bunun da en büyük sorumlusu, görevlerini gereği gibi yerine getirmeyen yetkili insanlarımızdır. Bu insanlar usulsüzlüğe göz yumduklarından, ahabap çavuş ilişkisiyle iş yaptıklarından dolayı binlerce insanı katletmiş, öldürmüşlerdir. Yoksa bu deprem, Allah'ın insanları cezalandırması veya bir imtihanı değildir. Sanki haşa Allah bizi cezalandırmış gibi Allah'ı suçluyoruz. Bütün suçu Allah'a atıyoruz. Hâlbuki insan, ilmiyle birçok şeyi yapmaya muktedirdir.

Biz sorumluluklarımızın gereğini yerine getirmeyişimizin, ahlaklı işler yapmayı-şımızın cezasını çekiyoruz.

Depreme yönelik ne tür yardımlarda bulunuyorsunuz?

Depremi olduğu gün hemen harekete geçtik. Malum, deprem 6 Şubat'ta oldu, yani kış mevsiminin en soğuk döneminde ve bölgede de yoğun bir kar yağışı vardı. Depremde pek çok insanımızı kaybetmiştik ama zamanında müdahale edilmezse soğuk hava da çok sayıda cana mal olabilirdi. Böylesi bir felaketin önüne geçebilmek için ilk önce kendi çevremizde battaniye ile alakalı bir çalışmamız oldu. On bine yakın polar battaniye imalatı yaparak bölgeye hızlı bir şekilde ulaştırdık. Tabii bunları İHH üzerinden yaptık.

Battaniye dışında başka çalışmalarınız oldu mu?

Daha sonra konteyner çalışmaları başladı. Bununla birlikte gıda teminine girildi. Acil ihtiyaçlardan biri de yiyecek ve su teminiydi. İnsanlarımızı harekete geçirerek Ramazan kolileri hazırladık. Şu an itibarıyla günün ihtiyaçlarına göre hareket ediyoruz, o anki ihtiyaca dönük çalışmalar yapıyoruz.

Organizasyon sürecinden bahsedebilir misiniz? Yani çevrenizi harekete geçirme nasıl oluyor? Kimler katkıda bulunuyor? Örneğin polar kumaşı nereden alıp kime diktiriyorsunuz?

Arkadaşlarımızla birlikte kurduğumuz WhatsApp gruplarımız var. Aynı zamanda sivil toplum örgütlerinin de benzeri WhatsApp grupları bulunuyor. Tabii ilk önce Zeytinburnu tekstil sektöründe kumaş üreten arkadaşlarımızla bunu paylaştık. Onlar polar kumaş infakı yaptı, biz de işletmelerimizde polar kumaştan battaniye imal ettik.

İmalat sürecinde kesme, dikme, paketleme işlerini kendi ailemiz de dâhil olmak üzere çevredeki gençlerle birlikte yapıp İHH yetkililerine teslim ettik. Yani bu işleri el birliğiyle yürüttük.

Konteynır tedariki nasıl oldu? Türkiye gündeminde çok konuşulan bir konuydu.

Bu çalışmalar hem kendimiz hem çevremiz ve aynı şekilde Müsiad ve İHH gibi kurumlarla beraber yürüttü. Şu anda seksene yakın konteynır o bölgeye bizim aracılığıyla teslim edildi. Tabii bu, ortaklaşa bir girişim oldu, sadece benim şahsi çalışmamla alakalı değil tabii. Şu sıralarda Ramazan dolayısıyla iftar-sahur programları veya gıda kumanyaları yardımı yapılmaktadır. Bu noktada bağışlarımızı Ali Gür başkanlığındaki Hak İnsani Yardım Derneği'ne sunuyoruz. Onlar da bu çalışmalarını sahada devam ettiriyorlar. İGİAD Başkanı Ayhan Karahan da dâhil olmak üzere Yönetim Kurulu'ndaki bazı arkadaşlarımız bölgeden yeni döndüler. Üç günlük bir ziyaret yaptılar. Tabii biz de hem kendi arkadaş çevremiz

hem de sivil toplum örgütleri aracılığıyla bölgeye gittik.

Siz daha çok yardım organizasyonu mu yaptınız, yoksa bölgeye de bizzat gittiniz mi?

Tabii hem yardım organizasyonu yaptık hem de bölgeye bizzat intikal ettik. Altı arkadaşımızla birlikte bölgeyi gözlemledik. Önce Kahramanmaraş'ı, sonra Adıyaman'ı gezdik, Malatya'yı da ziyaret ederek planlamış olduğumuz geziyi tamamlamış olduk. 6 Şubat'ta deprem oldu, yaklaşık bir hafta sonra bu seyahati gerçekleştirdik.

İlk izlenimleriniz neydi? Yıkılmış binaları gördüğünüzde ne hissettiniz?

Tabii olaya tek bir boyutuyla bakmaktan öte burada yapılan cid-

di yanlışlıklara değinmek gerekir. Bürokrasinin, özellikle inşaat sektörüyle alakalı ciddi yanlışlıkları söz konusu. Bu konu üzerinde dikkatle durmak lazım. İnşaatların yapılmaması gereken yere yapılması, izin verilen kat sayısının üzerine çıkıp fazladan bir, iki, üç, beş kat çıkılması, bürokrasinin ciddi bir problem kaynağı olduğunu göstermektedir. Mesela bizim bir deprem veyahut afetle alakalı bir yol haritamız yok, depremde bunu gördük.

Var diye biliyoruz, yok muydu?

Mesela her vakıf kendi yordamıyla geliyor, bir şeyler üretmeye çalışıyor. Bu da korkunç şekilde israfın önünü açıyor. Bölgede en çok kuru fasulye-pilav dağıtılır, pratik ve maliyeti düşük olduğu için. Ancak bir

bölgede kuru fasulye verilirken öbür sokakta kavurma, bir başkasında lahmacun dağıtılıyor. Kuru fasulye-pilavı alan arkadaşımız kavurmayı görünce elindekini bırakıyor. Bu ise yoğun bir israfa yol açıyor. Hâlbuki afetin her gününün ayrı bir menüsü olmalı ve herhangi bir vakıf yahut dernek, o günün menüsü ne ise onu yapmalı. Yemek dağıtımında bir sistem, bir düzen olmalı.

Organizasyondan kaynaklanacak sorunları aşmak amacıyla AFAD'a ayrı bir rol ve yer verilmişti. Ama anlaşılan bütünüyle aşılabilmiş değil.

Bu zaten kronik bir olay, yani bu durum insanların aklına gelmeyebilir ama devlet bu noktada ciddi bir önlem almalı. Ayrıca ülkemiz afete açık bir ülke. Yangın, savaş, terör eylemi veyahut deprem olabiliyor. Şimdi şehir parkları yapılıyor ve bunların alt kısımları afet dönemlerinde bölgeye hitap edebilecek şekilde planlanmalı.

Aslında yemekten önce en büyük ihtiyaç, lavabo veya tuvalettir. Bir insan bir gün veya iki gün yemek yemeyebilir, ama bir gün ihtiyacını görmeden yapamaz.

Bu nedenle şehir parklarının alt kısımları mutlaka bu gibi ihtiyaçlara göre projelendirilmeli. Bir bölgede on bin kişi yaşıyorsa on bin kişiye hitap edecek lavabolar ve aynı zamanda mutfak oluşturulmalı.

Biz oraya gittiğimizde insanlar sokaklarda yemek yaparak hizmet sunmaya çalışıyordu. Bunun sıkıntısının ne kadar büyük olduğu açıktır. Bir şehir parkının altında bu ihtiyaçları karşılayan bir sistem oluşturulabilir. Bu tür afetler her zaman başımıza gelebilir. Bu nedenle bu işler daha önceden planlanmalı.

Bu önerilerinizi yetkililere iletebildiniz mi veya böyle bir imkân bulabildiniz mi?

Tabii siz şu anda röportaj yapıyorsunuz. Bu röportajı yaparken bu konulara değiniyoruz. Bunu okuyan

ilgililer veya resmi yetkililer olabilir. Böylece sizin vesilenizle iletmış oluruz. Ayrıca bunları İHH'nın Yönetim Kurulu'na gelen arkadaşlara söyledim. Resmi olmasa da bazı ortamlarda bunları konuştuk. Hatta Ayhan Karahan Başkan'a da bunu ilettim. O da Şehircilik Bakanlığı'na ileteceğini söyledi. Tabii işin özünde birçok sıkıntı var. Pek çok mesele arasında kaybolup kaybolmayacağını bilemiyorum. Ama gücümüz nispetinde bize soran arkadaşlara bu bilgileri veya izlenimleri aktarmaya çalışıyorum. Tabii her giden insan olaya farklı yerden bakıyor. Genel itibarıyla sorunlara değiniliyor ama önemli olan çözüm üretmektir. Mesela bu menü olayı basit gibi geliyor fakat kesinlikle bir düzene konulmalıdır. Bununla birlikte israfı çok gördük.

Gelen malzemelerin kontrolsüz şekilde kullanılması, israfın yanı sıra ortamın kirletilmesine de yol açıyor.

Mesela Adıyaman'da üniversite kampüsünde kalmıştım. Oraya gece gelmişim ve sabah kalktığımda mıntika temizliği yapayım dedim. Her taraf korkunç bir şekilde çöplüğe dönmüş. İnsanımız bu noktada çok yetersiz, yani o kültürel altyapıyı oluşturamamış. Bir metre ileride çöp kutusu var ama çöp kutusuna atacağına sağa sola fırlatmış. Kampüs bahçesinde yüz tane pet şişe toplamışsam yetmiş tanesi yarıya kadar doluydu. Susuzluk probleminden bahsediliyor, ama aslında su problemi değil, insan kalitesiyle

alakalı problemimiz var. Bunun yanı sıra sivil toplum örgütlerindeki gönüllü insanlar gerçekten çalışma yapıyorlar ama maalesef memur kesimi belirli saatte geliyor, belirli saatte de çekip gidiyor. Saat beş oldu mu kontağı kapatıyor. Bu durum, gündeme alınması gereken konulardan bir tanesi.

Burada bir yıkım, bir afet varsa sivil toplum örgütündeki gönüllü insanlar kadar olmasa da memur kesimi de en azından daha uzun mesai yapmalı. Hâlbuki normal bir mesaiymiş gibi çalışma saatine bakıyorlar.

O saatin dışında hiçbir şey yapmıyorlar ve saat dolduğunda iş yerlerinden veya görev yerlerinden ayrılmış oluyorlar.

Bir yönüyle ahlak sorunundan bahsettiniz. Aslında her deprem veya her afet, aynı zamanda bir ahlak sınavına dönüşüyor. Belki de birinci sorunumuz budur.

Evet, biraz bahsettim ama tepeden tırnağa kadar ciddi bir problem. Ülkemizdeki ne eğitim sistemi ne dini telkinler ne çıkan kanunlar ne de kültürel yapımız, bunun değişmesine yol açmıyor. Bu, cemaatlerimizin problemi, Diyanet'in problemi, genel bir problemimiz. Bunu aşabilmek için de yasaları uygulamak lazım. Kanun var ama ceza uygulanmıyor. Ceza uygulanmadığı için de toplum değişmiyor. Allah insanı yaratmasına rağmen hem mükâfattan hem de

cezadan bahsediyor. Demek ki insanın anlayacağı dil bu.

Bir kanun çıkarmana rağmen bu kanunu uygulamazsan bu milleti ne kadar okutursan okut, ne kadar dini telkinde bulunursan bulun, ceza diye bir karşılığı yoksa insan maalesef gereğini yerine getirmiyor.

Yere çöpe atan birine cezası hemen kesilmiş olsa inanın ki biz onu bir daha yere atmaktan imtina ederiz, kaçınırız. Maalesef sistem böyle işliyor. Tamam, dini telkinler var, aile terbiye veriyor, Milli Eğitim bir şeyler öğretiyor ama karşılığında ceza yoksa insan uygulamıyor. Bu yüzden ciddi ahlaki sorunlarımız var. Az önce inşaatların genel durumundan ve yetkili insanların görevlerini hakkıyla yerine getirmeyişlerinden bahsettim. Bu ihmallerin yol açtığı korkunç bir cinayetle karşı karşıya kaldık.

Son bir soru olarak şahit olduğunuz özel bir durum veya özel bir hatıranız oldu mu?

Tabii yıkılmış, darmadağın olmuş, umutlarını kaybetmiş bir ortama giriyorsun. Doğal olarak bir hüznün kaplıyor insanı. Olayın içinde olan, onu birebir yaşayan insanlar üzerinde psikolojik olarak ciddi bir etkisi olduğu gibi oraya giden bizler de ne kadar aciz olduğumuzu anlıyoruz ve biz de ister istemez o psikolojinin içine giriyoruz. Ama zaman geçiyor ve bakıyoruz ki hayat devam ediyor. O ortamda bazı şeyleri düşünüyorsun ve aslında insanın aklına birçok şey geliyor. Ama oradan çıkıp buraya geldikten, normal hayatına devam etmeye başladıktan sonra bazı şeyler unutuluyor. Nihayetinde insansın ve büyük bir acizlikle malulsün. Ben, ne kadar aciz olduğumuzu burada gördüm. Ayrıca insan olarak ne kadar açgözlü olduğumuzu da yine burada görmüş oldum. Birçok şeyi gereği gibi yerine getirmeyişimizin, dosdoğru yolun dışında hareket edişimizin bedelini çok ağır bir şekilde yaşadık ve bunu gördüm.

Allah razı olsun, teşekkür ederim.

Ben teşekkür ederim.

HAK İNSANİ YARDIM DERNEĞİ İLE YARDIM ÇALIŞMALARINI PLANLADIK

DEPREM bölgesinde ilk andan itibaren arama kurtarma ve yardım faaliyetinde bulunan Hak İnsani Yardım Derneği Başkanı üyemiz Ali Gür yönetim kurulu top-

lantımıza katıldı. Ali Gür ile süreci değerlendirdik deprem bölgesine yönelik birlikte yapacağımız çalışmalar planladık.

KIZILAY YETKİLİSİ BERAT AKOVA İCRA KURULU TOPLANTIMIZA KATILDI

KAHRAMANMARAŞ merkezli deprem bölgesinde ilk andan itibaren kan ve beslenme ihtiyacını karşılayan Kızılay'ın İstanbul İl Merkezi Yetkilisi Berat Akova icra

kurulu toplantımıza katıldı. Deprem sürecini değerlendirdik, bölgeye yönelik birlikte yapacağımız çalışmaları planladık.

İHH YETKİLİLERİ DERNEĞİMİZİ ZİYARET ETTİ

DEPREM bölgesinde ilk andan itibaren arama kurtarma ve yardım faaliyetinde bulunan İHH İnsani Yardım Vakfı Başkan Vekili Hüseyin Oruç ve Kaynak Geliştirme Genel

Koordinatörü Mesut Şen yönetim kurulu toplantımıza katıldı. Deprem sürecini değerlendirdik, bölgeye yönelik birlikte yapacağımız çalışmalarını planladık.

İGİAD Yüksek İstişare Kurulu toplantısı yapıldı

İGİAD Yüksek İstişare Kurulu 14 Ocak tarihinde “İGİAD 2023 Teması/Kanaat Ekonomisi Yapılabilecek Faaliyetler, İGİAD’ın 20. Yılında İGİAD’a Yeni Bir Vizyon Kazandırmak” gündemleri ile bir araya geldi.

Yük toplantısı, İGİAD Başkanı Ayhan Karahan’ın, İGİAD’ın yaptığı faaliyetler hakkında bilgilendirmesinden sonra gündeme geçildi.

Prof. Dr. Nihat Erdoğan moderatörlüğünde gerçekleştirilen toplantıya; İGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Karahan, Adnan İnanc, Emrah Yazıcı, Enes Alkan, Haluk Dortluoğlu, Hüseyin Akça, Hüseyin Dinçel, İsmail Hakkı Karahan, İsmail Kuralay, Mehmet Güney, Mehmet Koca, Prof. Dr. Nihat Alayoğlu, Nuri Ecevit, Orhan Demir, Ö. Bedrettin Çiçek, Prof. Dr. Ömer Dinçer, Reşat Pekte, Prof. Dr. Servet Bayındır ve Şükrü Alkan katıldılar.

Üyelerimiz Eyüpsultan Camii'nde bayramlaştı

HER yıl geleneksel olarak tertip edilen İGİAD Bayramlaşma Programı, Ramazan Bayramı'nın 3. günü Eyüpsultan Camii'nde sabah namazının ardından gerçekleşti. İGİAD ve İGİAD Gençlik Kurulu'nun ortak katılımıyla çok sıcak bir atmosferde gerçekleştirilen Bayramlaşma Programı, sabah namazının kılınmasının ardından şeker ikramı ve tanışma konuşmalarıyla devam etti.

İkramın ardından İGİAD Eğitim ve Araştırma Komisyo-

nu Üyesi Musa Bıçkıoğlu, İstanbul'un güzide camilerinden biri olan Eyüpsultan Camii ve müstemilatı hakkında bilgiler sundu.

Eyüpsultan Camii'nin tanıtımından sonra, katılımcılar Eyüpsultan'da güzel bir atmosfere sahip mekânda kahvaltı yaptılar. Bayramın özüne uygun olarak katılımcıların sohbet edip muhabbetlerini artırdığı kahvaltıdan sonra bu anlamlı ve güzel program nihayete erdi.

KARZ-I HASEN SANDIĞI YÖNETİMİ TOPLANDI

İGİAD Karz-ı Hasen Sandığı yönetimi, Maveria Eğitim ve Sağlık Vakfı ve Karz-ı Hasen Vakfı Başkanı Mehmet Koca ev sahipliğinde toplandı.

Deprem bölgesinde hasar gören işletmelere yönelik yapılacak karz-ı hasen uygulamaları üzerinde duruldu.

İĞİAD'DAN İSTANBUL TİCARET ODASI'NA ZİYARET

İĞİAD Yönetim Kurulu üyelerinin bulunduğu heyet, İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç ve İstanbul Ticaret Odası Meclis Başkanı Erhan Erken'i makamlarında ziyaret ettiler.

İĞİAD'ın yaptığı faaliyetler hakkında yapılan bilgilendirmeden sonra ortak projeler hakkında fikir alışverişinde bulunuldu. Ziyaret hediye takdimleri sonrası sona erdi.

İĞİAD YOUTUBE KANALINDA SÖYLEŞİLERİMİZ DEVAM EDİYOR

Türkiye Ekonomisi 2022 yılı Değerlendirmesi ve 2023 yılından Beklentiler**Dr. Şeref Oğuz**ONLINE SÖYLEŞİYİ
İZLEMEK İÇİN QR KODU
OKUTUNUZ**İĞİAD**
TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ ANLARI DERNEĞİ
TURKISH ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS ASSOCIATION

YÖNETİM Kurulu Üyemiz Orhan Demir moderatörlüğünde ki söyleşimizi Türkiye Ekonomisi 2022 Değerlendirmesi ve 2023 Beklentileri konu başlığıyla Ekonomi Gazetesi Yayın Kurulu Başkanı / Yazar Dr. Şeref Oğuz ile gerçekleştirdik.

İSTANBUL Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Risk ve Denetim Uygulama ve Araştırma Merkez Müdürü Prof. Dr. Davut Pehlivanlı ile “Yeni Normalin Gölgesinde Ekonomi ve Risk Yönetimi” konularını konuştuk.

2023 yılı Türkiye Ekonomisinde Riskler ve Önlemler**Prof. Dr. Davut Pehlivanlı**ONLINE SÖYLEŞİYİ
İZLEMEK İÇİN QR KODU
OKUTUNUZ**İĞİAD**
TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ ANLARI DERNEĞİ
TURKISH ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS ASSOCIATION**Deprem Okumamız Gereken Bir Ayettir****Prof. Dr. Yaşar Düzenli**ONLINE SÖYLEŞİYİ
İZLEMEK İÇİN QR KODU
OKUTUNUZ**İĞİAD**
TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ ANLARI DERNEĞİ
TURKISH ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS ASSOCIATION

İSTANBUL Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi aynı zamanda Yüksek İstişare Kurulu üyemiz Prof. Dr. Yaşar Düzenli ile gerçekleştirdiğimiz ‘Deprem Okumamız Gereken Bir Ayettir’ konulu söyleşimize QR kodu okutarak ulaşabilirsiniz.

İSTANBUL Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi aynı zamanda Yüksek İstişare Kurulu üyemiz Prof. Dr. Servet Bayındır ile gerçekleştirdiğimiz ‘İnfak’ konulu söyleşimize QR kodu okutarak ulaşabilirsiniz.

İnfak**Prof. Dr. Servet Bayındır**ONLINE SÖYLEŞİYİ
İZLEMEK İÇİN QR KODU
OKUTUNUZ**İĞİAD**
TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ ANLARI DERNEĞİ
TURKISH ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS ASSOCIATION

ÜYELERİMİZ HİDİV KASRI DOĞA YÜRÜYÜŞÜNDE BULUŞTU

ÜYELERİMİZİN birbirleriyle daha yakından tanışmalarını sağlamak amacıyla düzenlenen Hidiv Kasrı Doğa Yürüyüşü 19 Mart Pazar günü gerçekleştirildi.

ÜYELERİMİZ ATIŞ YAPARAK STRES ATILAR

TEŞKİLATLANMA Komisyonu üyeleri sportif faaliyetler kapsamında 11 Mart Cumartesi günü Başakşehir'de atış poligonu programında bir araya geldi.

MURAD
PAŞA CAMİİ
(AKSARAY)

29 OCAK
2023

ÜYELERİMİZ SELATİN CAMİLERİNDE BULUŞUYOR

İĞİAD Teşkilatlanma Komisyonu, her ayın son pazar sabahı üyelerimizin katılımıyla Selâtin camilerimizde Sabah Namazı Buluşması etkinliğini hayata geçirdi.

Namaz sonrası İĞİAD Eğitim ve Araştırma Komisyonu Üyesi Musa Bıçkıoğlu, İstanbul'un güzide camileri ve müştemilatı hakkında bilgiler sundu.

MAHMUT
PAŞA CAMİİ
(MAHMUT PAŞA)

26 ŞUBAT
2023

Hüseyin Dinçel

Ak Yapı İnş. Taah. San. ve Tic. A.Ş.

Halit Bekiroğlu

Emtium Dış Ticaret A.Ş.

Mansur Bayrak

Bayrak İnşaat Yapı ve Yalıtım Malz.

YENİ ÜYELERİMİZ

HALİT BEKİROĞLU

Emtium Dış Ticaret A.Ş.

Halit Bekiroğlu, 1975 yılında Elazığ'da doğdu. Lise eğitimini Malatya İmam Hatip Lisesi'nden 1993 yılında, lisans eğitimini ise Marmara Üni. Eğitim Fakültesi Tarih Öğretmenliği Bölümü'nden 1997 yılında mezun olarak tamamladı.

28 Şubat sürecinde öğretmenlik yapamayan Bekiroğlu, 1999'da başladığı dış ticaretle ilgilenmeye devam ediyor.

İyi derecede Arapça, Farsça ve Özbekçe, orta düzeyde İngilizce ve Rusça bilen Halit Bekiroğlu, evli ve 3 çocuk babasıdır.

RECEP DÜZENLİ

Ahsen Elektrik

21.08.1984 İstanbul doğumludur. Aslen Samsunlu.

Taksim Ticaret Lisesinden mezun olduktan sonra AÖF İlahiyat Fakültesini tamamlayarak iş hayatına başladı.

Şuan Karaköy'de toptan elektrik malzemesi satmaktadır. Evli ve 3 çocuk babasıdır.

YAHYA AYYILDIZ

Editör

1974 yılında Malatya'da doğdu. İnönü Üniversitesi Kamu Yönetimi bölümünden mezun oldu. Yüksek lisans ve doktorayı Marmara Üniversitesi'nde yaptı.

Kamu ve özel sektörde çeşitli kurumlarda görev aldı. Derin Devletin Anatomisi ve Osmanlı Üretim Sistemi adlı kitapları bulunmaktadır.

Halen editör olarak çalışmaktadır.

BOAT ALÜMİNYUM HİZMETE AÇILDI

ÜYELERİMİZDEN Hüseyin Akça'nın Yönetim Kurulu başkanlığını yaptığı Falkon Grup Sakarya'da yeni bir girişime imza attı. 4000 m² lik kapalı 3000 m² açık alana sahip olan BOAT Alüminyum fabrikası hizmete başladı. 33 metre uzunluğa sahip elektrostatik toz boya fırınında Alüminyum Levha, Alüminyum Profil, Çelik ve Paslanmaz Malzemeler, DKP Sac, Döküm, Galvaniz Sac ve her türlü metal alaşımlı malzemeler QUALICOAT standartlarında boya öncesi yüzey temizleme işlemleri uygulanarak geniş renk seçenekleriyle elektrostatik toz boya ile boyanmakta.

Kendilerine işlerinde muvaffakiyetler dileriz.

Adres: Akova Mah. Sakarya Bul. No:87/B Hendek/Sakarya

www.boataluminyum.com

TOHUM HOLDİNG 30. YILINI KUTLUYOR!

1993 Yılında bir grup girişimcinin "Furkan Ticaret" şirketiyle başlayan Tohum Holding yolculuğu 30. yılını doldurdu. Mercan'da tekstil sektörüyle başlayan süreç, bugün dört ayrı sektörde (Tekstil, Sağlık, İnşaat, Ofis) 8 şirketle yurtiçi ve yurtdışındaki müşteri-tedarikçi ağıyla büyüyecek devam etmekte. İGİAD Kurucu üyelerinin de arasında yer aldığı toplam 150 ortakla yoluna devam eden Tohum Holding, Furkan Tekstil, Elvan Tekstil, Tefex Dış Ticaret ile tekstil sektöründe; Vitago Sağlık ürünleri, Triapharma ilaç Sanayi ve Bulutklinik Dijital ile sağlık sektöründe; Yapı24 ile inşaat sektöründe ve Decofis ile de ofis ekipmanları sektöründe faaliyet gösteriyor. Paydaşlarına ve faaliyet gösterdikleri alandaki iş ortaklarına iş ahlaklı prensiplerine uygun şekilde davranmayı şiar edinmiş Tohum Holding, sosyal sorumluluk çalışmaları ve sivil toplum kuruluşlarına yaptıkları desteklerle de topluma örneklik teşkil etmekte. İGİAD Ailesi olarak Tohum Holding'e nice uzun yıllar büyüyecek devam etmesini diliyoruz.

SARE RESTAURANT MİSAFİRLERİNİ BEKLİYOR

YILLARDIR Kimya alanında faaliyet gösteren Yeğenler Kimya'nın sahibi Mustafa Yasar gıda alanında yatırımlarına devam ediyor. Zengin menüsüyle faaliyete başlayan Sare Restaurant değerli misafirlerini ağırlamaya başladı. Ayrıca derneğimiz üyelerine özel indirimler sunmakta. İşlerinde bol kazançlar diliyoruz.

Adres: Başak Mah., Ertuğrul Gazi Cad. No:23/B 34480 Başakşehir/İstanbul

www.sareocakbasizirh.com

Enerji fiyatlarında indirim sürmelidir

Ayhan Karahan yaptığı açıklamada: "Dünya piyasalarında enerji fiyatlarının yükselmesiyle son bir yılda ülkemizde elektrik fiyatları beş kat artmıştır" dedi.

İSTANBUL- Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği - İGİAD Yürütme Kurulu Başkanı **Ayhan Karahan** yaptığı açıklamada; "Dünya piyasalarında enerji fiyatlarının yükselmesiyle son bir yılda ülkemizde elektrik fiyatları beş kat artmıştır. Elektrik fiyatında yaşanan yükseltiler enflasyonun artmasına sebebiyet vermektedir. Enerji fiyatlarında indirim sürmelidir" dedi.

Dünya piyasalarında enerji fiyatları geriye gelmesiyle ülkemizde de

Maliyet artışları rekabeti azalttı

BİRSEL VAROL

İSTANBUL- Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği - İGİAD Yürütme Kurulu Başkanı **Ayhan Karahan** yaptığı açıklamada; son bir yılda enerji fiyatlarında yaşanan yükseltiler enflasyonun artmasına sebebiyet vermektedir. Enerji fiyatlarında indirim sürmelidir" dedi.

Türkiye'de ürün maliyetlerinin artışı

hıtların Türkiye'de siparişlerini iptal ederek yeniden Uzak Doğu ülkelerine yönelmelerine sebep olmaktadır. Türkiye'deki perakendeciler ürün maliyetlerinin yükselmesi nedeniyle yeniden üretimleri Uzak Doğuda yaptırma arayışlarına girmişlerdir.

Ürün maliyetlerinin yükselmesi döviz kurunun yatay seyrinmesi ile birlikte zorlaşmıştır. İthalatı cazip hale getirmektedir. Bu durum Türkiye'de ihracatçıları zorlamıştır, imalat sanayinin yatırımlarına, istihdamına azalmıştır.

İŞ DÜNYASINDAN 'BİRLİK' ÇAĞRISI

son dönemde açıklanan ekonomik verilerin bekleneni karşılama işi dünyasını harekete geçirdi. Özellikle enflasyonun beklenenden yüksek gelmesi iş dünyasının da gündeminde yer aldı.

Enflasyon son dönemde yüksek olarak görülen enflasyonun beklenenden yüksek gelmesi iş dünyasını harekete geçirdi. Özellikle enflasyonun beklenenden yüksek gelmesi iş dünyasının da gündeminde yer aldı.

İSTANBUL- Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği - İGİAD Yürütme Kurulu Başkanı **Ayhan Karahan** yaptığı açıklamada; "Dünya piyasalarında enerji fiyatlarının yükselmesiyle son bir yılda ülkemizde elektrik fiyatları beş kat artmıştır. Elektrik fiyatında yaşanan yükseltiler enflasyonun artmasına sebebiyet vermektedir. Enerji fiyatlarında indirim sürmelidir" dedi.

Dünya piyasalarında enerji fiyatları geriye gelmesiyle ülkemizde de

son dönemde açıklanan ekonomik verilerin bekleneni karşılama işi dünyasını harekete geçirdi. Özellikle enflasyonun beklenenden yüksek gelmesi iş dünyasının da gündeminde yer aldı.

İSTANBUL- Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği - İGİAD Yürütme Kurulu Başkanı **Ayhan Karahan** yaptığı açıklamada; "Dünya piyasalarında enerji fiyatlarının yükselmesiyle son bir yılda ülkemizde elektrik fiyatları beş kat artmıştır. Elektrik fiyatında yaşanan yükseltiler enflasyonun artmasına sebebiyet vermektedir. Enerji fiyatlarında indirim sürmelidir" dedi.

Dünya piyasalarında enerji fiyatları geriye gelmesiyle ülkemizde de

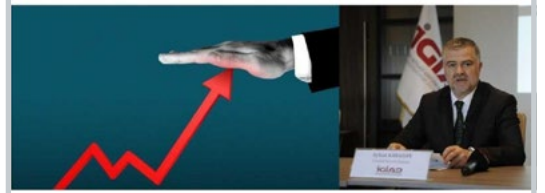
son dönemde açıklanan ekonomik verilerin bekleneni karşılama işi dünyasını harekete geçirdi. Özellikle enflasyonun beklenenden yüksek gelmesi iş dünyasının da gündeminde yer aldı.

İSTANBUL- Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği - İGİAD Yürütme Kurulu Başkanı **Ayhan Karahan** yaptığı açıklamada; "Dünya piyasalarında enerji fiyatlarının yükselmesiyle son bir yılda ülkemizde elektrik fiyatları beş kat artmıştır. Elektrik fiyatında yaşanan yükseltiler enflasyonun artmasına sebebiyet vermektedir. Enerji fiyatlarında indirim sürmelidir" dedi.

Dünya piyasalarında enerji fiyatları geriye gelmesiyle ülkemizde de

İGİAD Başkanı Karahan: ENFLASYON DÜŞME EĞİLİMİNE GİRDİ

İGİAD Başkanı Karahan, "Yıllık enflasyon %64,27 den %57,68 e gerilemiştir. Ocak ayından itibaren enflasyon düşme eğilimine girmiştir" dedi.

MEHMET TAHRİR ÖZSOY / DOĞRUHABER -

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) Yürütme Kurulu Başkanı Ayhan Karahan TÜİK'in açıkladığı Ocak ayı enflasyon rakamları hakkında şu ifadeleri kullandı: "Ocak ayı enflasyonu bir önceki yılın ocak ayına göre %11 den %6,65 e gerilemiştir. Yıllık enflasyon %64,27 den %57,68 e gerilemiştir. Ocak ayından itibaren enflasyon düşme eğilimine girmiştir. 2023 yılında asgari ücrette gelen zam nedeniyle işgücü maliyeti arttığından; ocak ayı enflasyonunda aralık ayına göre artış yaşanmıştır. Bek-

lentimiz bu artışın ocak ayına mahsus olmasıdır. Elektrik, doğal gaz, benzin ve emtia fiyatlarının geri gelmesiyle döviz artış hızının yatay seyrinmesi enflasyona daha fazla düşüşün devam etmesi için dünyasını enflasyonla topeyken mücadele etmeye davet ediyoruz. İş dünyası olarak fiyat artışlarında bulunmadan, karlılığımızdan fedakarlık ederek, enflasyonun daha hızlı bir sürede ve daha yüksek oranda düşmesine katkı sağlamış oluruz."

İş dünyası depremzedeler için seferber oldu

Deprem felaketinin ardından iş dünyasının önde gelen örgütleri destek mesajı verdi. Yapılan açıklamalarda, devletin oluşturduğu kriz masasıyla koordinasyon halinde olduklarını belirtirken, yaralarını sarılması için çabı birliği yapacağı vurgulandı.

İSTANBUL- İcadi Binası (5378) Baskın Al Kocası, yapıldığı açıklamada, depremde hasara uğrayan vatandaşların zararlarını gidermek için çabalarını sürdürüyor. "Deprem felaketinin ardından iş dünyasının önde gelen örgütleri destek mesajı verdi. Yapılan açıklamalarda, devletin oluşturduğu kriz masasıyla koordinasyon halinde olduklarını belirtirken, yaralarını sarılması için çabı birliği yapacağı vurgulandı."

Deprem felaketinin ardından iş dünyasının önde gelen örgütleri destek mesajı verdi. Yapılan açıklamalarda, devletin oluşturduğu kriz masasıyla koordinasyon halinde olduklarını belirtirken, yaralarını sarılması için çabı birliği yapacağı vurgulandı.

Deprem felaketinin ardından iş dünyasının önde gelen örgütleri destek mesajı verdi. Yapılan açıklamalarda, devletin oluşturduğu kriz masasıyla koordinasyon halinde olduklarını belirtirken, yaralarını sarılması için çabı birliği yapacağı vurgulandı.

Deprem felaketinin ardından iş dünyasının önde gelen örgütleri destek mesajı verdi. Yapılan açıklamalarda, devletin oluşturduğu kriz masasıyla koordinasyon halinde olduklarını belirtirken, yaralarını sarılması için çabı birliği yapacağı vurgulandı.

Deprem felaketinin ardından iş dünyasının önde gelen örgütleri destek mesajı verdi. Yapılan açıklamalarda, devletin oluşturduğu kriz masasıyla koordinasyon halinde olduklarını belirtirken, yaralarını sarılması için çabı birliği yapacağı vurgulandı.

Deprem felaketinin ardından iş dünyasının önde gelen örgütleri destek mesajı verdi. Yapılan açıklamalarda, devletin oluşturduğu kriz masasıyla koordinasyon halinde olduklarını belirtirken, yaralarını sarılması için çabı birliği yapacağı vurgulandı.

Deprem felaketinin ardından iş dünyasının önde gelen örgütleri destek mesajı verdi. Yapılan açıklamalarda, devletin oluşturduğu kriz masasıyla koordinasyon halinde olduklarını belirtirken, yaralarını sarılması için çabı birliği yapacağı vurgulandı.

Deprem felaketinin ardından iş dünyasının önde gelen örgütleri destek mesajı verdi. Yapılan açıklamalarda, devletin oluşturduğu kriz masasıyla koordinasyon halinde olduklarını belirtirken, yaralarını sarılması için çabı birliği yapacağı vurgulandı.

Deprem felaketinin ardından iş dünyasının önde gelen örgütleri destek mesajı verdi. Yapılan açıklamalarda, devletin oluşturduğu kriz masasıyla koordinasyon halinde olduklarını belirtirken, yaralarını sarılması için çabı birliği yapacağı vurgulandı.

Deprem felaketinin ardından iş dünyasının önde gelen örgütleri destek mesajı verdi. Yapılan açıklamalarda, devletin oluşturduğu kriz masasıyla koordinasyon halinde olduklarını belirtirken, yaralarını sarılması için çabı birliği yapacağı vurgulandı.

Deprem felaketinin ardından iş dünyasının önde gelen örgütleri destek mesajı verdi. Yapılan açıklamalarda, devletin oluşturduğu kriz masasıyla koordinasyon halinde olduklarını belirtirken, yaralarını sarılması için çabı birliği yapacağı vurgulandı.

İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek

Gün kenetlenme günüdür

İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür. İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür.

İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür. İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür.

İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür. İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür.

İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür. İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür.

İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür. İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür.

İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür. İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür.

İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür. İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür.

İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür. İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür.

İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür. İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür.

İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür. İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür.

İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür. İş dünyası deprem felaketine karşı tek yürek. Gün kenetlenme günüdür.

MİLLETÇE SEFERBER OLMALIYIZ

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği Yürütme Kurulu Başkanı Ayhan Karahan, "Kahramanmaraş'ta sabaha karşı meydana gelen

ve 10 ilde hasara neden olan depremlerin canlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet yaralılarına acil şifalar diliyorum. Aziz milletimizin başı sağ olsun, Devletimiz depremin yaralarını sarmaya muktedir ve teyakkuza halin-

depremin yaralarını sarmak için milletçe seferber olalım"

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği Yürütme Kurulu Başkanı **Ayhan Karahan** yaptığı açıklamada; "Kahramanmaraş'ta sabaha karşı meydana gelen ve 10 ilde hasara neden olan depremlerin canlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet yaralılarına acil şifalar diliyorum. Aziz milletimizin başı sağ olsun, Devletimiz depremin yaralarını sarmaya muktedir ve teyakkuza halin-

depremin yaralarını sarmak için milletçe seferber olalım"

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği Yürütme Kurulu Başkanı **Ayhan Karahan** yaptığı açıklamada; "Kahramanmaraş'ta sabaha karşı meydana gelen ve 10 ilde hasara neden olan depremlerin canlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet yaralılarına acil şifalar diliyorum. Aziz milletimizin başı sağ olsun, Devletimiz depremin yaralarını sarmaya muktedir ve teyakkuza halin-

depremin yaralarını sarmak için milletçe seferber olalım"

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği Yürütme Kurulu Başkanı **Ayhan Karahan** yaptığı açıklamada; "Kahramanmaraş'ta sabaha karşı meydana gelen ve 10 ilde hasara neden olan depremlerin canlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet yaralılarına acil şifalar diliyorum. Aziz milletimizin başı sağ olsun, Devletimiz depremin yaralarını sarmaya muktedir ve teyakkuza halin-

depremin yaralarını sarmak için milletçe seferber olalım"

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği Yürütme Kurulu Başkanı **Ayhan Karahan** yaptığı açıklamada; "Kahramanmaraş'ta sabaha karşı meydana gelen ve 10 ilde hasara neden olan depremlerin canlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet yaralılarına acil şifalar diliyorum. Aziz milletimizin başı sağ olsun, Devletimiz depremin yaralarını sarmaya muktedir ve teyakkuza halin-

depremin yaralarını sarmak için milletçe seferber olalım"

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği Yürütme Kurulu Başkanı **Ayhan Karahan** yaptığı açıklamada; "Kahramanmaraş'ta sabaha karşı meydana gelen ve 10 ilde hasara neden olan depremlerin canlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet yaralılarına acil şifalar diliyorum. Aziz milletimizin başı sağ olsun, Devletimiz depremin yaralarını sarmaya muktedir ve teyakkuza halin-

DERYA
Öncü
EĞİTİM KURUMLARI

Geleceği Öncüler Kurar

ANAOKULU
İLKOKUL
ORTAOKUL
A. LİSESİ

Öncü
Nesiller
için
Eğitimde
28. yıl

ÜSKÜDAR KAMPÜSÜ : (0216) 335 09 08

ÇEKMEKÖY KAMPÜSÜ : (0216) 939 25 25

www.deryaoncu.k12.tr

kalite insana saygıdır...

BOAT
ALÜMİNYUM
ELEKTROSTATİK BOYA

BOAT ALÜMİNYUM FALKON GRUP İŞTİRAKİDİR

www.falkoncephe.com

Akova Mah. Sakarya Bulvarı No: 87
Hendek / SAKARYA / TÜRKİYE
Tel : +90 535 627 62 54
info@boataluminyum.com

www.boataluminyum.com